

Zohorský Hlas

XIV. ročník | č. 2/2021 | ISSN 1358-0273 * EV 4004.10 | zdarma

...Keby všetky mamy sveta spojili svoje „čiarami“ života pretkané dlane, vznikla by neuveriteľne dlhá reťaz, ktorá by opásala takmer celú zem ... a bolo by v nej teplo. Lebo z nej vyžaruje nekonečná láska a magická moc. Človek je ako zem, ktorá trpí ... Len čo príde na svet, kričí, lebo prišiel o teplo materinského lona. ... Prvý nádyh, svetlo, hlas, prvé hlásky, slabiky, slová, výkriky ... Prvé krôčiky, pády, boľiestky, prvé úsmevy, slzičky, otázky ... Svedkom toho všetkého je „MAMA.“

9. máj 2021

Deň
matiek

Foto J. Horvathová

Milí čitatelia Zohorského hlasu,

máme za sebou rok v spolunažívaní s paňou „KORONOU“, a pánom „COVIDOM.“ Popasovali sme sa s nimi niektorí s následkami, iní ako sa hovoria ich krátke spolužitie prežili „ľavou zadnou.“ Bol to veľmi ťažký rok.

Presne v tomto období minulého roka sme sa tešili, že máme za sebou prvú vlnu, a že sme ju zvládli na výbornú. Boli sme veľkí optimisti. Keby sme vedeli, čo nás ešte čaká v druhej vlne, tak by sa mnohí z nás správajú zodpovednejšie a nemuseli k nám zavítať na návštevu rôzne ich mutácie. Aj keď kto vie. Ale zase, keď porovnáam správanie ľudí v našej obci napr. počas Veľkonočných sviatkov v prvej vlne a tejto druhej, bolo to už také smelšie, odvážnejšie. V minulom roku nám Veľkú noc pripomínala len výzdoba v obci, teraz to už bolo veselšie, už ste mohli stretnúť aj zopár smelých šibačov. Síce s rúškom na tvári, ale korbáčom v ruke. Výskot dievčat po dedine ešte počuť nebol, ale snáď o rok sa dočkáme.

Na tento spôsob života sa nedá zvyknúť, a myslím si, že nielen ja, ale všetci toho máme už plné zuby. Korona na nás vyskakuje odšadiaľ, či už je to televízia, noviny, časopisy a dokonca už aj z reklám.

Zdá sa však, že druhá vlna je už na ústupe. Život sa pomaličky začína posúvať smerom k lepšiemu. Žiaci sú už v škole, škôlkari vo svojej milovanej škôlke, čitatelia si môžu konečne prísť vypožičať knihy, veriaci môžu ísť do kostola a dôchodcovia sa chystajú do kúpeľov. Na multifunkčnom ihrisku už pobejú futbalisti a hokejbalisti, tréningy sú v plnom prúde a milovníci piva si už môžu dať aj obľúbené čapované pivo. Socializácia, ktorá nám neuveriteľne chýbala je tu! Na uliciach už nestretávame zahalených spoluobčanov v respirátoroch, už vieme aj podľa tváre koho zdravíme. Už si môžeme dať s kamarátmi reštauráciách na terase kávičku, alebo niečo dobré pod zub. Je to však ešte všetko len v malom počte, ale ide to pomaly k lepšiemu. Veď vonku môžeme byť až do 21:00 hod. a potom „hajde domov.“

Pevne verím, že sa dočkáme aj nejakej tej obecnej kultúry.

Od nového roka sa začalo s očkovaním. A to bola a ešte aj je ďalšia dilema pre ľudí. Očkovať sa, neočkovať sa, a ak áno, ktorá vakcína je tá správna? A pomôže nám to, bude už konečne koniec tohto žitia v spoločnosti s Koronou a Covidom? Sú to ťažké otázky na ktoré nám nevie asi zodpovedať nikto, jedine čas. Vedci a lekári odpoveď snáď vedia, ale aj tie sa rôznia, a politici, škoda reči, a ekonomika, tak tá je na bode mrazu, tá sa bude spamätávať asi ešte veľa rokov.

Musíme len dúfať a veriť, že raz budeme na obdobie KORONAKRÍZY len spomínať. Hádám sa toho dožijem.

Šéfredaktorka Zohorského hlasu J. Ščepánková

...Keby všetky mamy sveta...

Kto je vlastne mama? Kde a odkiaľ sa vzala?

Existuje nekonečne veľa otázok, ktoré pátrajú po pôvode života. Všetok obzor ľudského pýtania sa ostáva otvorený.

Mama je daryňa života, je strážnym anjelom, uzlíkom vzácných chvíľ na ceste poznania, spriaznenou dušou. Zaslúži si úctu a obdiv.

Deň matiek je deň, kedy sa vzdáva úcta matkám, plodnosti a materstvu. Je oslavovaný po celom svete. Dátum však nie je jednotný. Materstvo uctievali už v starom Grécku oslavou kultu bohyně Rhey. V Anglicku je známa nedeľa zvaná „MOTHERING SUNDAY.“ História tohto dňa siaha až do 17. Storočia. Oficiálne však vznikol v Spojených štátoch amerických na pamiatku ženy menom Anna Reeves Jarwisová, ktorá pochádza z Philadelphie. Táto matka sa angažovala za práva matiek počas občianskej vojny. Po jej smrti v tomto boji pokračovala jej dcéra, ktorá sa o zavedenie Dňa matiek pokúšala prostredníctvom kampane. Kampaň bola úspešná a skončila sa v roku 1911. Avšak „Deň matiek“ bol oficiálne vyhlásený za národný sviatok, počas ktorého sa verejne vyjadruje láska a úcta k matkám až v roku 1914. V roku 1923

po vzniku I. Československej republiky vo veľkej miere sa o oslavu Dňa matiek u nás zasadila Alica Masariková. Predstavitelia nového režimu v roku 1948 polarizovali tento deň a zaviedli Medzinárodný deň žien. Deň matiek tak upadol do zabudnutia. Úplne bol umlčaný.

„Každé mlčanie má v sebe nový začiatok.“ (Franz Alt)

Tradícia sa teda obnovila až po roku 1989, takže „Deň matiek“ sa začal oslavovať druhú májovú nedeľu. Mamám ďakujeme za všetko čo je najdôležitejšie, čo by sa mal v živote človek naučiť. Že vo svete existuje bolesť, utrpenie, radosť, smútok, láska. V každom živote sa vyskytnú aj tvrdé údery, bolesť je nevyhnutná, utrpenie neodmysliteľné. Ťažké chvíle pomáhajú lepšie pochopiť, že život je nekonečne krásny.

I zato vďačíme mame!

„Sú veci, ktoré vidíme len očami, ktoré plakali.“ Očami mamy!

A pokiaľ na nás hľadajú, pokiaľ počujeme jej hlas a cítime jej dotyk „čiarami života“ pretkané dlane „vždy je tu s nami!“

...Bola, je a bude, pretože vyžaruje nekonečnú lásku, pokoj a magickú moc ...

Za redakciu Jana Cabadajová

Príhovor starostu

Drahé mamičky, drahé babičky, v tomto zvláštnom roku sme v našej obci prišli o mnoho pekných osobných spoločných stretnutí a osláv. Práve v nachádzajúcich dňoch nám všetkým určite bude chýbať aj každoročné milé vystúpenie našich – Vašich detí a vnúchat pri príležitosti Dňa matiek. A preto mi dovoľte milé mamy a staré mamy, prihovoriť a poďakovať sa Vám aspoň touto formou.

Druhá májová nedeľa je neodmysliteľne spätá so slovom „mama“. Je to síce krátke slovo, ale veľavravné. Zahĺbna v sebe bezpodmienečnú lásku, nekonečnú starostlivosť, opateru, trpezlivosť a obetu. Mama je stelesnením života, nehy, istoty a domova. Chceme Vám poďakovať, že ste v tomto ťažkom „Covid

roku“ ten pocit tepla, domova a istoty Vaším deťom vytvorili. Určite to nebolo ľahké a stálo Vás to mnoho času, energie a psychickej sily. Mnohé z Vás mali okrem svojich pracovných povinností aj ďalších 1000 povinností spätých s výchovou, dištančným vzdelávaním a voľným časom detí, s domácnosťou a rodinou. Patrí Vám za to veľká vďaka.

Všetkým Vám želim veľa zdravia, energie, lásky od Vašich detí, vnúchat a manželov. Prajem Vám mnoho radostných momentov s Vašimi deťmi a vnúchatami, aby ste mohli naokolo rozdávať milé slovo, bozk, povzbudenie či pohladenie. A keď už sa Vám náhodou objaví slza v oku, tak nech je to slza šťastia a pýchy na Vaše deti a vnúchatá.

Martin Zálesňák

Uznesenia zo 16. rokovania Obecného zastupiteľstva Obce Zohor zo v dňa 26. 2. 2021

Uznesenie č. 16/1/2021 – Oza berie na vedomie

- určenie zapisovateľky zápisnice: Mgr. Gabriela Kafková
- overovateľov: Gerthofer Jozef, Badrna Jakub

Uznesenie č. 16/2/2021 – Oza

- Volí Návrhovú komisiu v zložení: Martina Rybárová, Miroslav Kovár, Ing. Marek Granec
- Schvaľuje Navrhnutý program zasadnutia obecného zastupiteľstva

Uznesenie č. 16/3/2021 – Oza berie na vedomie Správu kontrolnej činnosti hlavného kontrolóra obce Zohor za rok 2020.

Uznesenie č. 16/4/2021 – Oza berie na vedomie Správu z vykonanej kontroly poskytovania a vyúčtovania dotácií za rok 2020 z rozpočtu obce Zohor.

Uznesenie č. 16/5/2021 – Oza schvaľuje na základe výberového konania cenovú ponuku pre zákazku: „Zabezpečovacie zariadenie pre objekty ZŠ pavilón A, ZŠ pavilón B, ZŠ kotolňa, Materská škola, Školská družina Zohor + poskytovanie bezpečnostnej služby ochrany predmetných objektov“ od spoločnosti O. K. Shooting Security, s. r. o. Učiteľská 30, 821 06 Bratislava, IČO: 45 410 437, pre objekty:

- Škola pavilón A** za cenu 1505,77 €, napojenie na PCO 167,00 € + mesačný paušál EZS/PCO 50,00 € + cena za výjazd 16,6 €, mesačný paušál PANIK 0,00 € + cena za výjazd 0,00 €;
 - Škola pavilón B** za cenu 1455,07 €, napojenie na PCO 167,00 € + mesačný paušál EZS/PCO 50,00 € + cena za výjazd 16,6 €, mesačný paušál PANIK 0,00 € + cena za výjazd 0,00 €;
 - ZŠ Kotolňa** za cenu 764,27 €, napojenie na PCO 167,00 € + mesačný paušál EZS/PCO 20,00 € + cena za výjazd 16,6 €;
 - Materská škola** za cenu 2967,05 €, napojenie na PCO 167,00 € + mesačný paušál EZS/PCO 80,00 € + cena za výjazd 16,6 €, mesačný paušál PANIK 0,00 € + cena za výjazd 0,00 €;
 - Školská družina, jedáleň, kuchyňa** za cenu 1698,74 €, napojenie na PCO 167,00 € + mesačný paušál EZS/PCO 50,00 € + cena za výjazd 16,6 €, mesačný paušál PANIK 0,00 € + cena za výjazd 0,00 €.
- Ceny sú uvedené bez DPH.

Uznesenie č. 16/6/2021 – Oza schvaľuje na základe výberového konania cenovú ponuku pre zákazku: Dodávka kontajnerovej dvoj-zostavy: „Šatne ladová plocha Zohor“ od spoločnosti EKO-BAU spol. s r.o. Trstice 1298, 925 42 Trstice, IČO: 36262528, za cenu 10.626,00 € s DPH.

Uznesenie č. 16/7/2021 – Oza

- Schvaľuje spolufinancovanie maximálne vo výške 168 395,88 EUR, čo predstavuje 50% celkových oprávnych výdavkov v rámci projektu „Obnova športového areálu pri ZŠ v obci Zohor“, ktorý bude podaný do 31. 3. 2021 v rámci Výzvy č. 2020/001 vyhlásenej Fondom na podporu športu.
- Poveruje starostu obce Zohor začatím verejného obstarávania pre stavbu: „Obnova športového areálu pri ZŠ v obci Zohor“

Uznesenie č. 16/8/2021 – Oza schvaľuje na základe výsledku vyhodnotenia obchodnej verejnej súťaže vyhlásenej v zmysle § 9a ods. 1 písm. a) zákona č. 138/1991 Z.z. o majetku obcí v znení neskorších predpisov uzatvorenie nájomnej zmluvy s Jurajom Badrnom, Domkárska 26, 900 51 Zohor, na prenájom časti pozemku registra „C“ KN parc. č. 843/7 a časti pozemku registra „C“ KN parc. č. 843/19 o celkovej výmere 519 m², nachádzajúce sa v k. ú. Zohor, evidované na LV č. 1390 vo vlastníctve obce Zohor, na obdobie 20 rokov odo dňa uzatvorenia zmluvy a za cenu nájmu 3,30 €/m²/rok.

- Prenajímateľ prenecháva pozemok do nájmu výlučne za účelom vybudovania a celoročného prevádzkovania zariadenia občerstvenia, ktoré poskytuje služby spojené s podávaním pokrmov alebo nápojov. Nájomca vybuduje zariadenie občerstvenia vrátane zariadenia

prípojok inžinierskych sietí (voda, el. energia, kanalizácia) vo vlastnom mene a na vlastné náklady. Vybudované inžinierske siete po skončení prenájmu budú za zostatkovú cenu stanovenú znaleckým posudkom prevedené do vlastníctva obce Zohor.

- Nájomca sa v zmluve o nájme pozemku písomne zaviazuje, že v lehote do 12 mesiacov od uzatvorenia zmluvy zabezpečí vybudovanie a prevádzkovanie zariadenia občerstvenia, ktoré poskytuje služby spojené s podávaním pokrmov alebo nápojov. Pre prípad nedodržania zmluvnej podmienky, si prenajímateľ vyhradzuje právo uplatniť v zmluve o nájme pozemku zmluvnú pokutu vo výške 10,00 EUR za každý deň porušovania tejto povinnosti.
- V prípade, že nájomca ani v lehote do 18 mesiacov od uzatvorenia zmluvy nezabezpečí vybudovanie a prevádzkovanie zariadenia občerstvenia, má prenajímateľ právo od zmluvy o nájme pozemku odstúpiť.

Uznesenie č. 16/9/2021 – Oza

- Berie na vedomie zmenu rozpočtu č. 9 obce Zohor na rok 2020 vykonanú na základe rozpočtového opatrenia starostu obce bez pripomienok.
- Berie na vedomie zmenu rozpočtu č. 10 obce Zohor na rok 2020 vykonanú na základe rozpočtového opatrenia starostu obce bez pripomienok.

Uznesenie č. 16/10/2021 – Oza neschvaľuje žiadosť od Congregatio Jesu, Slovenská provincia – Dom sv. Jozefa, Prešov o finančný príspevok na prevádzku na rok 2021.

Uznesenie č. 16/11/2021 – Oza schvaľuje podľa § 9a ods. 8 písm. e) zákona č. 138/1991 Zb. o majetku obcí v znení neskorších predpisov z dôvodu hodného osobitného zreteľa uzavretie Dodatku č. 1 k Zmluve o nájme nebytových priestorov zo dňa 31. 03. 2016 so Soňou Horvátovou, Na dieloch 772/17, 900 51 Zohor, IČO: 44 583 923, na dobu určitú do 31. 08. 2022. Ostatné ustanovenia zmluvy ostávajú nezmenené.

Uznesenie č. 16/12/2021 – Oza súhlasí s uplatnením postupu pri predĺžení nájmu obdobie ako v iných prípadoch podľa § 9a ods. 8 písm. e) zákona č. 138/1991 Zb. o majetku obcí v znení neskorších predpisov z dôvodu hodného osobitného zreteľa, t.j. pripraviť zámer na zverejnenie, kde bude nájom predĺžený na dobu ďalších 5 rokov do 30. 06. 2026. Ostatné ustanovenia zmluvy ostávajú nezmenené.

Uznesenie č. 16/13/2021 – Oza berie na vedomie Správu komisie finančnej, sociálnych vecí a zdravotníctva.

Uznesenie č. 16/14/2021 – Oza nesúhlasí so žiadosťou Aleny Šurinovej, Dolná ulica č. 18, 900 51 Zohor a Pavla Šurinu, Mlynská ulica č. 5, 900 51 Zohor o prenájom parkovacieho miesta na obecnom pozemku parc. č. 847/4 reg. „C“ k pozemkom parc. č. 370 a 369/2 reg. „C“ – Dolná ulica.

Uznesenie č. 16/15/2021 – Oza nesúhlasí so žiadosťou MDDr. Kataríny Sobolíkovej, Kvetná ulica č. 34, 900 51 Zohor o zmenu účelu užívania časti bytovej jednotky služobného bytu na doplnkové priestory k zubnej ambulancii.

Uznesenie č. 16/16/2021 – Oza

- Súhlasí s návrhom Milana Morica, č. 384, 900 53 Pernek na darovanie pozemkov parc. č. 8932/14, 8932/15, 8932/29, 8932/147 reg. „C“ pod inžinierskymi stavbami do majetku Obce Zohor.
- Schvaľuje Darovaciu zmluvu medzi Obcou Zohor ako obdarovaný a Mgr. Milanom Moricom ako darca, o bezodplatnom prevode vlastníckeho práva Darcu ako výlučného vlastníka Nehnutelnosti pozemku reg. C KN p.č. 8932/14, pozemku reg. C KN p.č. 8932/15 pozemku reg. C KN p.č. 8932/29 a pozemku reg. C KN p.č. 8932/147 ako predmetu daru v prospech obdarovaného.

Uznesenie č. 16/17/2021 – Oza

- Súhlasí s prevodom majetku ZOHOR Roviny s. r. o., gen. M. R. Štefánika č. 1252/71, 901 01 Malacky a to stavebných objektov: miestna komunikácia, chodníky pre peších, splašková kanalizácia + prečerpávacia

stanica a verejné osvetlenie, stavby ZOHOR ROVINY do majetku obce Zohor formou kúpnej zmluvy.

- Schvaľuje Kúpnu zmluvu medzi Obcou Zohor ako kupujúci, Zohor Roviny s. r. o. ako predávajúci a LJ Stav s. r. o. ako zhotoviteľ odplatnom prevode vlastníckeho práva Predávajúceho ako výlučného vlastníka skolaudovanej vodnej stavby: „SO 02–2 Splašková kanalizácia“, ktorá je súčasťou stavby „Zohor Roviny“ za sumu 1 €.
 - Schvaľuje (berie na vedomie) Kúpnu zmluvu medzi Obcou Zohor ako kupujúci, Zohor Roviny s. r. o. ako predávajúci a LJ Stav s. r. o. ako zhotoviteľ odplatnom prevode vlastníckeho práva Predávajúceho ako výlučného vlastníka skolaudovaných stavieb – SO.01–1 Miestne komunikácie, SO.01–2 Chodníky pre peších, SO.03–3 Verejné osvetlenie a vodná stavba SO 02–3 Dažďová kanalizácia, ktoré sú súčasťou stavby „Zohor Roviny“ za sumu 1 €.

Uznesenie č. 16/18/2021 – Oza

- Súhlasí s prevodom majetku Royal Trading Ltd. s. r. o. Malacká 194/32, 900 31 Stupava a to stavebného objektu splašková kanalizácia zrealizovanej na pozemkoch parcely registra E parc. č. 14370/1, 14370/901, nachádzajúca sa v katastrálnom území Zohor do majetku obce Zohor formou kúpnej zmluvy bez ďalších podmienok navrhovateľa.
- Schvaľuje kúpnu zmluvu medzi Obcou Zohor ako kupujúci, Royal Trading Ltd. s. r. o. ako predávajúci a M & T spektrum, s. r. o. ako zhotoviteľ odplatnom prevode vlastníckeho práva Predávajúceho ako výlučného vlastníka skolaudovanej vodnej stavby: „Splašková kanalizácia“ a za sumu 1 €.

Uznesenie č. 16/19/2021 – Oza nesúhlasí so žiadosťou Igora Kuchára, Požiarnická ulica č. 15, 900 51 Zohor o prenájom obecného pozemku pod novinovým stánkom pri MŠA parc. č. 843/19 reg. „C“, za účelom prevádzky stánku na predaj novín, časopisov a cigariet.

Uznesenie č. 16/20/2021 – Oza schvaľuje zriadenie vecného bremena na potrübne rozvodú úžitkovej vody na obecných pozemkoch parc. č. 20631, 20634, 20638, 20639, 20645, 20934, 20941, 20967, 20984, 20935, 21125, 21126, 21175, 21145 reg. „C“, za cenu 5.000,00 Eur, v prospech žiadateľa Volkswagen Slovakia, a. s., Jána Jonáša č. 1, 843 02 Bratislava.

Uznesenie č. 16/21/2021 – Oza súhlasí s umiestnením AlzaBoxu v obci Zohor na parkovisku pri MŠA parc. č. 843/19 reg. „C“, vo vlastníctve a prevádzke žiadateľa Alza.sk, s. r. o., Bottova č. 6654/7, 811 09 Bratislava.

Uznesenie č. 16/22/2021 – Oza nesúhlasí so žiadosťou ELEKTRO – HARAMIA s. r. o., č. 927, 900 55 Lozorno o začatí obstarávania zmien a doplnkov územného plánu obce Zohor týkajúcich sa pozemku parc. č. 30000/2 reg. „C“ v lokalite V3.

Uznesenie č. 16/23/2021 – Oza berie na vedomie správu komisie výstavby, životného prostredia a územného plánovania.

Uznesenie č. 16/24/2021 – Oza schvaľuje doplnenie Evidencie pamätihodností obce Zohor o tieto pamätihodnosti: Kríž–1742, Socha sv. Antona Paduánskeho, Socha Piety, Kríž – 1822, Kríž – 1829, Kríž – 1832, Kaplnka sv. Rozálie, Socha sv. Vendelína, Kríž – 1870, Stĺp: Najsvätejšia Trojica, Stĺp so sochou sv. Margity, Socha sv. Jozefa, Stĺp: Korunovanie Panny Márie, Kaplnka sv. Jána Nepomuckého, Kríž – 1900, Socha sv. Floriána, Kríž – 1904, Súsošie Svätej rodiny, Kríž – 1911,1999, Kríž – 1912, Súsošie Lúčenie Ježiša s matkou, Kríž – 1922, Kríž – 1923, Pomník padlých vojakom v 1. svetovej vojne zo Zohora, Kríž – 1928, Kaplnka sv. Izidora, Kríž – 1949, Kríž – 1970, Pomník padlých vojakom Červenej armády v 2. svetovej vojne, Obraz Bohyňa Záhoria, Pomník padlých americkým vojakom v 2. svetovej vojne, Kríž kovový – 1999, Pamätník generála Milana Rastislava Štefánika, Soška sv. Floriána, Pamätná tabuľa Andreja Hlinku, Kinetická socha, pocta Albínovi Brunovskému, Božia muka.

Otázky pre starostu

Podľa zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch je obec povinná zabezpečiť zavedenie a vykonávanie triedeného zberu biologicky rozložiteľného odpadu, ktorého súčasťou je aj kuchynský odpad. Na Slovensku vyhodí každý obyvateľ za rok približne 100 kilogramov potravinového odpadu. Je to pomerne veľké množstvo, ktoré skončí ako zmesový odpad na skládkach. Najviac ľudia vyhadzujú chlieb, ovocie, mliečne výrobky a zvyšky uvarenej stravy. Tento druh odpadu postupne na skládkach vytvára najviac skleníkových plynov. Zozbieraný kuchynský odpad sa dá opätovne využiť.

Od januára 2021 vznikla povinnosť pre všetky samosprávy vytvoriť podmienky a zaistiť triedenie tohto druhu odpadu. Je viac možností ako tento odpad zbierať. Akú možnosť využije naša obec sme sa spýtali pána starostu Martina Zálesňáka.

Áno, od nového roku najneskôr však do konca júna má obec povinnosť zabezpečiť našim občanom možnosť ukladania kuchynského odpadu. Keďže sme dedina, kde väčšina ľudí má domáce zvieratá ako napr. sliepky, psov, mačky ..., vďaka ktorým zúžitkujú odpad týmto spôsobom, nevieme presne odhadnúť aké množstvo tohto odpadu pôjde do kontajnerov. Nie všetok odpad z kuchyne môže končiť v kompostéroch. Mimochodom, z hruba 1000 domácností žijúcich v našej obci v rodinných domoch „kompostuje“ cca 750. Päťsto kompostérov rozdala obec. Keďže sa nám hlásia ďalší záujemcovia obec objednala ďalších 200 kompostérov. Keď to zhrniem tak už v priebehu tohto roka by mohli cca. 900 domácností „kompostovať“.

Momentálne sme zabezpečili dva kontajnery hneď farby, ktoré budú od júla 2021 k dispozícii občanom. Ak by boli dva kontajnery málo, samozrejme pridáme ďalšie, alebo ich vymeníme za väčšie. Vyvážať sa budú min. raz do týždňa. Rád by som ešte raz upozornil občanov, že nie všetok kuchynský odpad patrí do kompostérov.

Zohorský hlas ponúka občanom návod ako znížiť vo vlastnej domácnosti kuchynský odpad a zároveň aj ušetriť.

Redakcia Zohorského hlasu

Separujem, separuješ, separujeme

Za rok 2020 za v našej obci vyzbieralo celkovo 1511, 21 ton odpadu. Samozrejme najväčší podiel na tomto čísle má komunálny odpad. Úroveň triedenia je 27,11 %. Či to bude stačiť na to, aby sa znížila cena pre domácnosti za vývoz a uskladnenie odpadu sa ešte nevie. To sa dozvieme asi až pri platení za komunál. Pre porovnanie s predchádzajúcimi rokmi sa triedenie pomaly, ale iste v Zohore stále zlepšuje. Určite k zníženiu komunálneho odpadu pomôže aj ukladanie kuchynského odpadu, ktorý sa už pripravuje.

Ako sa v obci separuje plast, papier už asi vieme všetci, že na sklo a textil máme na stojiskách nádoby na to určené si tiež asi väčšina z nás všimla. Drobný stavebný a objemný odpad ukladáme dvakrát do roka

do pristavených kontajnerov a bio odpad sa ukladá každú stredu a sobotu do pristaveného kontajnera pri čističke. Ale kam s takým olejom, batériami, alebo sviečkami? Olej je možné odovzdať v plastových fľašiach na obecnom úrade, batérie napr. v potravinách a sviečky do červenej popolnice na obecnom cintoríne.

V tabuľke si môžete pozrieť ako obec počas troch rokov napreduje v separovaní rôzneho druhu odpadu. Pri papieri v rokoch 2018 a 2020 je pomerne dosť veľký rozdiel. Je to preto, lebo v týchto rokoch sa v Základnej škole A. Brunovského nekonal zber papiera. Tu je vidieť, koľko ton papiera sú naši žiaci schopní zozbierať.

Obec Zohor

MIERA VYTRIEDENIA KOMUNÁLNYCH ODPADOV V OBCI ZOHOR

Názov odpadu	množstvo odpadu v tonách		
	2020	2019	2018
zmesový komunálny odpad	879,48	880,50	881,14
papier a lepenka	69,93	93,59	63,32
sklo	43,27	39,94	42,35
plasty	75,44	72,32	54,95
biologicky rozložiteľný odpad	203,33	182,05	174,57
iné biologicky rozložiteľné odpady	31,44	37,05	26,36
iné biologicky rozložiteľné odpady - sviečky	0,78	0,71	0,76
textílie a šatstvo	9,60	9,68	6,83
jedlé oleje a tuky	0,44	0,44	0,45
vyradené zariadenia obsahujúce chlórfluór. uhľovodíky	1,81	2,44	3,71
vyradené elektrické a elektronické zariadenia	7,05	14,27	15,37
objemný odpad	166,65	188,23	183,26
drobný stavebný odpad	23,10	124,04	234,67
zmiešané kovy (nerez)	23,51	11,09	35,02
železo a oceľ	2111,92	2056,75	1301,83
meď, mosadz, hliník, olovo, zinok, bronz a cín	93,98	34,29	118,37
batérie a akumulátory uvedené v 160601, 160602 alebo ...	7,46	9,16	7,72
Obaly z kovu, železa a hliníka	2,55	0,99	0,23
Celkové množstvo komunálnych odpadov vzniknutých v obci	3751,74	3757,53	3150,91
Vytriedené zložky	2650,29	2527,00	1824,72
úroveň vytriedenia	70,64%	67,25%	57,91%

ZBER ELEKTROODPADU za požiarnou zbrojnicou

v piatok 14. mája 2021
od 12.00 hod. do 15.00 hod.

a v sobotu 15. mája 2021
od 8.00 hod. do 11.30 hod.

Zbierať sa budú vyradené: práčky, žehličky, chladničky, elektrické ventilátory, sporáky, mikrovlnné rúry, televízory, rádia, počítače, tlačiarne a iný elektroodpad.

Čo sa deje za zatvorenými dverami obecného úradu

Obecný úrad v Zohore je pre verejnosť od začiatku roka 2021 zatvorený. Zamestnanci na čele so starostom Martinom Zálesňákom a poslancami však nezaháľujú a pracujú na nových projektoch. Odborné referentky pracujú formou „cez okienko,“ cez ktoré návštevníci úradu vybavujú všetky potrebné náležitosti, písomnosti, doklady a odpovede na konkrétne otázky.

Vzhľadom na epidemiologickú situáciu, keď štát nariadil nosenie respirátorov v interiéri aj v exteriéri zabezpečila obec tieto pomôcky na ochranu horných dýchacích ciest v počte 800 kusov pre dôchodcov nad 62 rokov. Seniori si ich našli vo svojich poštových schránkach začiatkom i koncom marca. Obec zabezpečila ako jedna z mála obcí v okrese Malacky takmer celotýždňovú možnosť testovania sa antigénovými testami.

V základnej a materskej škole bol nainštalovaný alarm. A čo obecné zastupiteľstvo a starosta? Ani tí nespia na vavrínoch.

V tomto roku sa začne stavať nová materská škôlka. Spustenie tohto projektu je už na spadnutie. Momentálne finišujú práce na PD pre stavebné povolenie. Na fotografii je vizualizácia novej škôlky.

V tomto období prebieha komplexná rekonštrukcia križovatky ulíc Štúrová, Záhradná, Struhárová a Školská, ktorú bolo potrebné opraviť, nakoľko po daždi tu vznikali veľké mláky a prechod po tejto komunikácii bol takmer nemožný. Tak isto sa pre bezpečnosť chodcov (hlavne tých najmenejších – žiakov ZŠ aj MŠ ako aj seniorov) rozšíria chodníky a pribudne tam viac zelene.

Ďalej sa pripravuje výstavba novej cestnej komunikácie a chodníkov, vďaka ktorej sa spojí obec s novostavbami v lokalite smerom na obec Láb. Koniec ulice Na pasienkoch bude pokračovať na novovzniknutú Brezovú ulicu. „Je pravda, že jednoduchšie by bolo pokračovať chodníkom na Lábskej ulici a tak doceliť spojenie starej a novej časti obce, ale tam momentálne nie sú vysporiadané pozemky. Bude to menšia obkluka, ale vždy je to

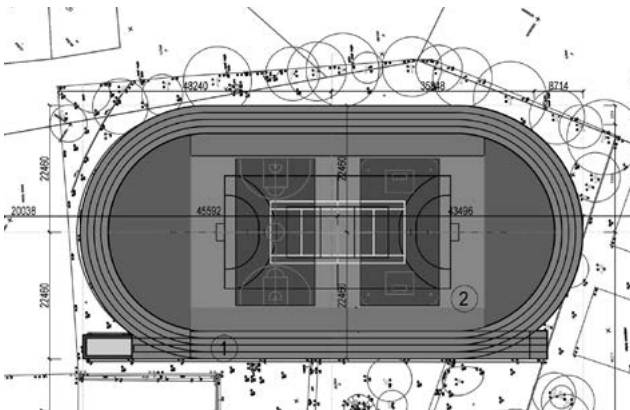
lepšie ako nič,“ uviedol pán starosta M. Zálesňák.

Počas tohto roku prebiehajú aj merania kvality pôdy, podzemných aj povrchových vôd a vzduchu. Povrchové vody a kvalita ovzdušia sa merala aj v bezprostrednej blízkosti skládky. Výsledky meraní a vyhodnotenie chemických ukazovateľov vzoriek z pôdy a podzemných vôd v našej obci si môžete pozrieť na stránke obce v sekcii Samospráva/Životné prostredie. Na vyhodnotení merania ovzdušia sa ešte pracuje.

Obec Zohor sa rozhodla zapojiť do výzvy, ktorú vyhlásil FOND NA PODPORU ŠPORTU, na poskytnutie príspevku v rámci programu „Výstavba, rekonštrukcia a modernizácia športovej infraštruktúry.“ Vďaka tomuto projektu vznikne v areáli základnej školy nová atletická tartanová dráha a tiež ďalšie športové ihriská pre kolektívne športy ako napr. basketbal, volejbal, tenis či hádzanú. Ohľadne tohto projektu sme oslovili na krátky rozhovor pani zástupkyňu Andreu Hubekovú a pána starostu.

V akom stave sa momentálne nachádza ihrisko?

Ako mnohí vieme ihrisko v škole má už vyše 40 rokov. Jeho stav zodpovedá jeho veku a je potrebná komplexná rekonštrukcia. Zrekonštruovať je potrebné spevnenú plochu, ktorú učitelia telesnej výchovy využívali na výuku športových hier, pohybových hier a rozvoj všeobecnej pohybovej zdatnosti žiakov. Rekonštrukciu si vyžaduje aj atletická dráha s doskočiskom. Pôvodne boli antukové. Dnes zostal len prerastený podklad, ktorý lemujú zvetrané rozsypajúce sa obrubníky. Atletická dráha a zrekonštruovaná spevnená plocha s vyznačenými ihriskami na športové hry bude ideálnym miestom pre rozvoj bežeckých schopností a pohybových zručností.

Budú ihrisko môcť navštevovať okrem žiakov aj ostatní občania Zohora?

Bezbariérový prístup bude využívať 325 žiakov našej školy v rámci vyučovania. Žiaci v popoludňajších hodinách v rámci krúžkovej činnosti. Žiaci a ostatní športovci v rámci prípravy v športových kluboch sídlia v obci (futbal, hokejbal tenis). A samozrejme aj na pohybové vyžitie športujúcej verejnosti obce Zohor.

Aký bude športový prínos a potenciál tohto projektu?

Pohybová aktivita na rekreačnej alebo športovej úrovni je dôležitou súčasťou života človeka. Jeho rekonštrukciou získa škola bezpečný športový priestor na realizáciu telesnej výchovy pre 325 žiakov našej školy v exteriéri. Za týždeň v škole odučíme 34 hodín telesnej a športovej výchovy. Bude možné realizovať športové školské súťaže v atletike a športových hrách v rámci školy a medzi školami z blízkeho okolia. V rámci popoludňajšej záujmovej činnosti je areál dostupný žiakom v rámci krúžkovej činnosti – pohybové hry, flórbal, športové hry. So školou spolupracujú aj športové kluby, ktoré využívajú športové vybavenie na pohybovú prípravu futbalistov, hokejbalistov a tenistov. A isto bude priestor na využitie športovej plochy na aktívne trávenie voľného času pre verejnosť. Časovo je využiteľnosť športoviska stanovená jeho životnosťou. Keďže je súčasťou školy a výuka v nej bude prebiehať kontinuálne.

Vieme, že tento projekt je ešte len v začiatkoch, ale už sa na ňom pracuje, v akom je štádiu, a kedy by sa asi mohlo začať s jeho realizáciou?

Bolo ukončené verejné obstarávanie. Podľa projektovej dokumentácie by obnova areálu mala stáť okolo 337 tisíc eur, obec ho vysúťažila za 219 143,83 eura s DPH. Súťaž vyhrala firma MARO s. r. o. Sučany. Polovicu z tejto sumy chce obec vykryť práve z príspevku z Fondu na podporu športu. Projekt sme podali a teraz čakáme na výsledok či nám Fond na podporu športu prispeje. S realizáciou by sa mohlo začať hneď po schválení dotácie. Výsledok by sme sa mohli dozvedieť do konca júna.

Za redakciu J. Ščepánková

Mobilné odberové miesto Zohor

V obci Zohor je sprevádzkované mobilné odberové miesto (ďalej MOM) pri Kultúrnom dome na testovanie občanov antigénovými testami, ktoré je otvorené od 1. 3. 2021 a prevádzkuje ho firma ROYAL MEDIC HEALTH CARE, s. r. o. Zo začiatku do 4. 3. 2021 fungovalo MO v priestoroch vestibulu Kultúrneho domu, kým si prevádzkujúca firma nevybavila všetky dokumenty a povolenia. Testy ktoré sa používajú sú dodávané a uhrádzané Ministerstvom vnútra SR ako aj samotné testovanie.

Za mesiac marec 2021 sa celkovo otestovalo 7.706 občanov, z ktorých bolo 75 občanov pozitívnych. Z uvedeného počtu bolo 42 občanov s trvalým pobytom v obci Zohor a 33 občanov s iným trvalým pobytom ako Obec Zohor. Za mesiac apríl 2021 sa celkovo otestovalo 1256 občanov, z ktorých boli 2 občania pozitívni. Z uvedeného počtu nemal nikto trvalý pobyt v obci Zohor, teda 2 pozitívni občania boli s iným trvalým pobytom ako Obec Zohor.

Od 1. mája 2021 sa bude testovať v pondelok, stredu, piatok a sobotu v čase od 11.00 do 19.30 hod.

Prestávka bude od 15.00 do 15.30 hod. Posledný odber pred obednou prestávkou o 14.45 hod.

Posledný odber bude o 19.15 hod.

Treba si priniesť so sebou občiansky preukaz.

Obec Zohor

Prvé výročie s koronavírusom

Šéfredaktorka Janka zvolala redakčnú radu, no hneď v úvode osobného stretnutia prítomných mierne zaskočila svojím prejavom, kedy prehlásila: „Pozvala som si vás, no neviem, o čom budeme písať, keď sa vlastne nikde nič nekoná“. Vďaka Bohu, našiel sa oponent jej úvodných slov, ktorý vytiahol „eso z rukáva“ v podobe povestného uhla pohľadu, a razom bolo tém snáď aj na dvojcíslo. Už to vyzeralo, že ja osobne si ani „neškrtnem“, keď mi bola nečakane pridelená téma: „Zhodnotenie prvého výročia s pandémiou COVID-19“. „A krupica! Čože? Tak túto tému som si ani vo sne neželala. Toto určite nedám!“ – preblesklo mi myslou a s neskrývanými obavami som začala dumať, ako zadať „uchopiť“. Napríklad...

„Kde bolo, tam bolo, za siedmimi horami, za siedmimi dolinami, kde sa voda sypala a piesok sa lial...“ – máte pravdu, to už poriadne prehánam, takže zabudnite na vodu a piesok, dôležité je, že správa o COVID-19 k nám dorazila z Číny, kde celé to „zúfalstvo“ vlastne aj vypuklo. Mnohí z nás sa vtedy mylne domnievali, že čínsky Wu-chan je ďaleko, tak sa nás to netýka a táto nákaza z netopierov, či inej hávede nás nemôže ani nijako extrémne ohroziť. V priebehu niekoľkých týždňov sa to však ukázalo ako VEĽKÁ CHYBA! Podotýkam, že prvé správy

o nákaze COVID-19 začali zaznievať v zime a ak by som to mala znova preložiť do „rozprávkevej reči“, ako keby si tento smrteľný vírus obul sedemmilové čižmy, keď nečakane klopal aj na naše dvere. Myslím, že to bolo práve 6. marca 2020, čo obletela náš región správa, že COVID-19 je už aj u nás. Dňa 10. marca 2020 preto zvolal starosta obce Zohor krízový štáb, ktorý okamžite prijal rozhodnutie o zatvorení našich dôležitých inštitúcií, teda škôlky, školy, knižnice a stacionára. Dňa 16. marca 2020 dosluhujúci premiér našej vlády, Peter Pellegrini, vyhlásil núdzový stav na celom území Slovenska. Naša krajina sa tak začala nápadne podobať rozprávke o Šípkovej Ruženke, kedy snáď všetci razom znehybneli, niektorí asi aj zaspali, len udatní rytieri v podobe zdravotníkov, záchranárov, imunológov, hygienikov, infektológov, vojakov, hasičov, policajtov a starostov sa intenzívne pripravovali na plán záchrany našich ľudských životov. Tento vírus totiž nebol len také čosi ako „išlo vajce na vandrovku“! Tento vírus sa rozhodol ukázať ľudstvu svoju silu celoplanetárne. Vďaka protiepidemiologickým opatreniam sa svet zdal byť navonok vyľudnený, no aj neustále sa zvyšujúce prírastky chorých a obetí na nákazu COVID-19 naďalej dokazovali našu ľudskú existenciu. Žiaľ,

ani dnes ešte stále nevieme veľa o tom, ako sa z bežného vírusu stala infekčná hrozba, ktorá ochromila celý svet.

Dňom 21. marca 2020 zobrala do svojich rúk vládnutie na Slovensku v poradí už 14. vláda a jej premiérom sa stal Igor Matovič. Stranu tohto „muža úprimných emócií“ totiž v roku 2020 vo februárových voľbách do Národnej rady Slovenskej republiky volila snáď štvrtina oprávnených voličov, čo im zabezpečilo nečakané víťazstvo.

Veľká noc toho roku bola tiež smutná, neveselá. Na vlastnej koži sme pociťovali vládu SR vyhlásený zákaz vychádzania a rôzne iné opatrenia, ktoré predstavitelia vlády menili s takou intenzitou, až bol z toho medzi ľuďmi zase len veľký chaos a ešte väčšia panika. Premiér doslova „behal“ z tlačovky na tlačovku a jeho prejavy sa nápadne podobali na zbrklosť pána kráľa z rozprávky o pyšnej princeznej. Rady odborníkov totiž príliš nepočúval a z jeho vyjadrení bolo možné cítiť to povestné kráľovské, mierne šušlavé: „Ja sám, ja sám!“.

S prichádzajúcim letom a dovolenkovým, či prázdninovým obdobím sa všetko postupne uvoľňovalo, čo ľuďom dávalo nádej na aké-také zážitky aspoň z rekreačných pobytov na Slovensku. No a v septembri sa doslova roztrhlo vrece so žiadosťami o uzatvorenie

manželstiev a pán premiér podľa vzoru „Ja sám, ja sám!“ nedokázal na sociálnych sieťach odolať všetkým tým krásnym nevestičkám s pohľadmi týraného zvieratka, ktoré ho úpenlivo prosili o povolenie sobášov a nezabudnuteľných svadobných hostín. Veselice tak dostali „zelenú“ aj úradne a spokojnosť manželských párov, svadobných rodičov a svadobných hostí by bola snáď nekonečná, keby sa na severe Slovenska nezačalo čoraz častejšie ozývať: „Trúbte na poplach, trúbte na poplach!..., lebo počty nakazených a obetí prudko stúpajú!!!!“.

V októbri 2020 už bolo nad Slnko jasné, že našu krajinu zasiahla druhá vlna koronakrízy a z jej úderu sa budeme isto dlho spamätávať. Vláda spustila celonárodné testovanie a prijala nové, ešte prísnejšie protipandemické opatrenia. Lekári a ľudia z tzv. prvej línie boli od toho času v absolútnom pracovnom nasadení. Deti už znova nechodili do škôl, ľudia začínali pracovať v režime „home office“, matky zostávali na pandemických OČR, čím dostávali zabráť najmä rodinné rozpočty mladých rodín. Čoraz častejšie sa hovorilo o platobnej neschopnosti malých a stredných podnikateľov. Pre mnohé odvetvia skrátka nastala zlá doba. To už pomaly prichádzal čas adventu, čas Vianoc a vo vzduchu bolo cítiť priam „rozprávkové“ želanie ľudí, aby vždy zvíťazila „soľ nad zlatom“ a ne jeden z nás túžil preniesť spoločne túto rozprávku do skutočnosti. Lenže, čo čert nechcel, aj na Slovensku žije niekoľko „Aladinov“, ktorým sa zachcelo ohriať si svoje jesenným testovaním skrehnuté kosti trebárs v Zanzibare! No a, poznáte to, keď je túžba ozaj veľká, asi ani vám by nič

nezabránilo využiť ponúkané výnimky a vycestovať, či? Čo na tom, že aj letiská fungovali v obmedzenom režime?! Väčšina týchto „Aladinov“ žije predsa v palácoch, kde sa nájde aj „perzský tepich“, pri ktorom by obyčajní smrteľníci len s úžasom lapali po dychu, pretože sú skrátka „zázračné.“

Číslo obetí a nakazených boli v decembri 2020 natoľko alarmujúce, že bolo nevyhnutné opätovné zavedenie núdzového stavu a tesne pred Vianocami sa znova ztvorili obchody, kostoly a všetky iné dôležité inštitúcie. Vo vládnom kabinete to „vrel“ asi aj preto, že dvaja vládni predstavitelia sa už dlhšie hrali na Toma a Jerryho. Vytrvalo totiž zvädzali boj o to, kto z nich má väčšie ego a prisahám, že v celom šírom svete nenájdete takú miestnosť, v ktorej by ich veľké egá do seba nenarážali. Bežný občan tak nadožadoval pocit, že na riešenie bežných problémov zostal sám a snáď len samospráva sa vytrvalo snaží suplovať akýkoľvek princíp zachovania a fungovania nastavených pravidiel.

V závere roka 2020 prišli na Slovensko aj prvé dodávky schválených očkovacích vakcín proti COVID-19 a príchodom nového roka 2021 sa spustila národná stratégia očkovania proti ochoreniu COVID-19 v našej republike.

V marci 2021 okázalo vítal premiér vlády SR na letisku v Košiciach dodávku ruskej vakcíny Sputnik V, ktorú však mnohí pokladali skôr za rezignáciu na pravidlá, pretože išlo o neregistrovanú a nepreverenú vakcínu, čím dostala prívlastok veľmi rizikovej vakcíny. Vládny kabinet sa týmto tajným a nekonzultovaným nákupom rozdelil na

dva tábory a ich vzájomný spor dostal vládu Igora Matoviča do politickej krízy natoľko, že došlo k definitívnemu a trochu aj podivnému pádu. Dňom 1. apríla 2021 tak vzniká v poradí 15. vláda Slovenskej republiky, ktorú ne jeden z občanov vníma ako hybrid zrodený zo zmesi divadelného predstavenia najnovšej tragikomédie a tzv. „prvoaprílového žartika“ našich politikov. Skrátka, vláda Eduarda Hegera sa až na maličký detail svojím zložením nápadne podobá vláde predchádzajúcej. Slovensko totiž pádom vlády Igora Matoviča síce stratilo premiéra – „muža úprimných emócií“, no vznikom vlády Eduarda Hegera vzápätí získalo ministra, ktorý síce „málo vie, no veľa chce...“. Tu by sa mi žiadalo zaželať Vám všetkým, ktorí ste dočítali môj článok až do úplného konca, niečo pozitívne, tak, ak dovoľíte, skúsím to zase príkladom zo sveta rozprávok: „Priatelia, nezúfajte, pretože... aj keď hlúpy Jano do sveta šiel, k sláve a k bohatstvu nečakane prišiel!“. Bratia Grimmovci, či Pavol Dobšinský určite len nepoznali pojem „Eurofondy“. A ktovie, človeče smrteľný, nikdy nevieš, čo pre nás chystá napríklad „Nebojsa“. Treba len dúfať, že Dedo Vševed už neprišiel o všetky svoje tri vlasy...

Eva Bodorová

P.S. Mimochodom, neviete, kde má dnes službu doktor „Jajbolito“? To len pre istotu, lebo ak sú rozprávky len príbehmi zo života s dobrým koncom, neviem, neviem, pre ktorého vinníka by bol v dnešnej dobe určený príbeh „Obušok, z vreca von!“?, no niektorí kompetentní by si asi aj zaslúžili zopár výchovných, však?

Asistované sčítanie

Vážení občania, v rámci elektronického samosčítania obyvateľov bolo sčítaných 88,16 % obyvateľov našej obce. Následne v termíne **od 3. mája do 13. júna** bude prebiehať asistované sčítanie. Asistované sčítanie je určené obyvateľom, ktorí sa nemohli alebo nevedeli sčítať sami ani s pomocou blízkej osoby, sú bez prístupu k počítaču, internetu alebo sú imobilní. To znamená, že obyvateľ, ktorý sa nevedel alebo nemohol sčítať sám, môže využiť službu asistovaného sčítania, v rámci ktorého navštívi kontaktné miesto na obecnej úrade a asistent sčítania mu pomôže vyplniť sčítací formulár.

Adresa a prevádzkové hodiny kontaktného miesta:

Obecný úrad Zohor, Námestie 1. mája 1/1

Pondelok:	7.30–11.30	12.30–15.30
Utorok:	7.30–11.30	
Streda:	7.30–11.30	12.30–15.30
Štvrtok:		12.30–15.30
Piatok:	7.30–11.30	

Pre imobilných obyvateľov, ktorí sa nemôžu dostaviť na kontaktné miesto, sú k dispozícii mobilní asistenti sčítania, ktorí po telefonickom žiadaní od obyvateľa navštívia jeho domácnosť v dohodnutom čase a sčítajú ho. Pre objednanie mobilného

asistenta slúži telefónne číslo **0918 619 673, 02/65961122, 02/65961120**. Na týchto telefónnych číslach môžu obyvatelia počas pracovnej doby požiadať o pridelenie mobilného asistenta.

Upozorňujeme obyvateľov, že sčítací asistent príde do domácnosti až po predchádzajúcej dohode s občanom a preukáže sa preukazom asistenta. Sčítanie môžu využívať rôzni podvodníci, ktorí zneužívajú dôverčivosť ľudí. Ak by vám zavolať alebo zazvonil doma niekto, kto sa predstaví ako „sčítací asistent“ bez toho, že by ste o asistované sčítania požiadali na obecnej úrade, zostaňte ostražití a nikoho cudzieho nepúšťali do svojich domovov!

G. Kaľková

Návrat čitateľov do knižnice

Od začiatku roka si miestna ľudová knižnica, tak ako väčšina z nás, prešla turbuletým obdobím. Rok 2021 sa začal za zatvorenými dverami, vo februári sa niekde v dialke črtala možnosť, že by knižnice mohli byť otvorené. Táto krásna chvíľka trvala len týždeň. Našťastie prišlo obdobie, kedy si čitatelia mohli aspoň po telefonickej dohovore prísť knihy požičať. Museli však veriť pani knihovníčke, že im vyberie to najlepšie, čo má práve na sklade. Sťažnosti zatiaľ neboli žiadne, tak hádam sa zadarilo.

Možnosť v tomto období si požičať knihy využila len menšia časť našich čitateľov a väčšinou to boli dospelí návštevníci. Musím však pochváliť aj zopár detských čitateľov, ktorým veľmi prospelo dištančné vyučovanie v škole a menšia voľnosť pohybu po vonku, a tak sa „vrhli sa“ na knihy. Teším sa, že Laurinka Lukovská so sestričkou, Lucka Reszková a Alex Jurčina v tomto čase objavili krásu a čaro čítania. V knižnici na nich čaká sladká odmena. Samozrejme, že aj družinári sa prišli pozrieť do knižnice a sem tam si nejakú tú knihu aj odniesli, alebo prišli len pozdraviť a priniesli niečo pekné zo svojej bohatej výtvarnej tvorivosti.

Už druhý rok sa Marec mesiac knihy zahalil do smútku, minuloroční a ani tohtoroční prváci zatiaľ nemali možnosť byť pasovaní sa čitateľov, stretnutie s Andersenom na spoločnej noci sa nekonalo. ale, hádam sa už

črtá nejaké to svetielko a stretnutie s knihou v knižnici sa nám podarí zorganizovať.

Zatiaľ by som ponúkla všetkým školákovi, či už z materskej, základnej alebo strednej školy možnosť zapojiť sa do projektu „**Vráťme knihy do škôl**“, ktorý organizuje Občianske združenie Učenie s úsmevom v spolupráci s partnermi – internetové knihkupectvo abcknihy.sk, Bratislavským samosprávnym krajom, vydavateľstvom Ikar a vydavateľskou značkou YOLi. Je to už X. ročník súťaže. Projekt Vráťme knihy do škôl je zameraný na podporu čítania a vytvárania pozitívneho vzťahu ku knihám medzi žiakmi. Súťaž trvá od 15.3. do 23. 5. 2021 a účastníci sa môžu zapojiť s ľubovoľným počtom prác. Čím viac ich súťažiaci pošle, tým je väčšia šanca na výhru. Princíp súťaže je jednoduchý. Žiak/študent si prečíta ľubovoľnú knihu podľa vlastného výberu a potom v krátkosti popíše, prečo si danú knihu vybral a čo mu jej prečítanie dalo. Žiak sa zaregistruje na web Vráťme knihy do škôl, nahrá svoj príspevok a bude zaradený do žrebovania o hodnotné ceny. Materské školy a žiaci I. stupňa ZŠ môžu prečítaný príbeh alebo rozprávku vyjadriť aj kreslenou formou. Postup prihlásenia je ten istý. Súťaží sa aj o Najaktívnejšiu školu a o Knižného anjela. Knižný anjel je osoba, ktorú žiaci pri svojom príspevku uvedú ako svojho podporovateľa pri čítaní. Pani učiteľky z materských a základných škôl na I. stupni sa takýmito anjeli stávajú automaticky

na základe registrácie príspevkov žiakov. Žiaci pri svojich prácach môžu napísať meno osoby, ktorá ich pri čítaní podporuje. **Naša knižnica v spolupráci so základnou školou a detským klubom detí sa do tejto súťaže zapája už viac rokov, a preto je možné príspevky priniesť aj do knižnice a pani knihovníčka všetky súťažné práce pošle.**

Od 21. apríla 2021 je knižnica otvorená dokerán pre všetkých, ktorí milujú knihy a čítanie. I keď ešte v skrátrenom režime v pondelok, stredu a piatok doobeda od 10:00–12:00 a poobede od 14:00 v pondelok do 17:00, stredu 18:00 a piatok do 16:00 hodiny. Vstup do priestorov bude síce len po jednom, ale už sa budete môcť milí naši čítaniačtívi ludkovia poprechádzať aj medzi uličkami s knihami a vybrať si tú, ktorá sa vám zapáči alebo na vás mrkne.

Na všetkých návštevníkov čaká celá hŕba nových kníh, ktoré boli zakúpené vďaka podpore z Fondu pre umenie a vďaka obci, ktorá ako každý rok poskytla finančný príspevok na ich kúpu. Zároveň sa na Vás teší aj pani knihovníčka, ktorej je tu už samej smutno. Zároveň pozýva do kráľovstva rozprávok, stretnutí so zvieratkami, zaujímavých fantasy, scify a tajuplných príbehov, detektívok, zaľúbených romancí, náučnej literatúry pre deti i dospelých... aj nových čitateľov.

Do čítania priatelia.

J. Ščepánková

Čo nového v škôlke?

V našej materskej škole umožňujeme deťatú naplňať život a učenie prostredníctvom hry, priamej skúsenosti a aktívneho bádania.

Deti podporujeme a usmerňujeme tak, aby dospeli k zmysluplnému poznaniu. Dôležité je prebúdzat' v nich environmentálne cítenie, citlivosť na prírodu, prostredníctvom zážitkového učenia poznávať deje a javy, prežívať pozitívne pocity v prírodnom prostredí. Areál našej materskej školy je veľmi pekne upravený s množstvom zaujímavostí pre deti. Pri pobyte vonku môžu pozorovať stromy, kríky, kvety, vtáčiky, hmyz.

Pri realizácii environmentálnej výchovy sa deti oboznamujú s podstatou ekologických zákonitostí, rozvíja sa estetické cítenie a formuje humánny a morálny vzťah.

Množstvo preliezok, dopravné ihrisko, maľovaná plocha „Veselá škôlka“ s ponukou množstva výchovno-vzdelávacích úloh ponúka deťom upevňovanie svojho zdravia, umožňuje pohyb v prírodnom prostredí.

Kresliť v prírode je pre deti veľkým zážitkom. Na stene a plote školského dvora máme umiestnené nové tabule na kreslenie v tvare kvetu. Tak detské kresbičky zostávajú ozdobou dvora. Hlavný vchod do budovy lemujú nové drevené „vyvýšené záhony“ a každá trieda sa môže realizovať. Takže semienka sú zasadené a čakáme úrodu.

Stále viac a viac hmyzu mizne z našej kultúrnej krajiny. Pri pobyte vonku sme sa stali malými pozorovateľmi a bádateľmi. Voľným okom je ťažko pozorovať hmyz, lebo je stále v pohybe. Každý dvor sa môže pýšiť „Domčekom pre hmyz.“ Pomocou nich poskytneme užitočnému hmyzu domov priamo medzi deťmi. Tak sa môžu skamarátiť s mravčekom, „električkami“, lienkami, chrobáčikmi, včielkami, muchami, komármi a s množstvom iného hmyzu.

A verte, že „nájomníkov“ je čoraz viac. ... Takže každý pobyt vonku máme pekne naplánovaný a poskytuje nám veľkú radosť.

Každé poznávanie smeruje k jednoduchým biologickým klasifikáciami, vo všetkých prípadoch sa zdôrazňujú postupy a procesy empirického prírodovedného poznania. A to dáva základy pre počiatkový rozvoj prírodovednej gramotnosti.

Za MŠ Jana Cavadajová

Narodil sa hrdina

Kto je ten hrdina, ktorý sa narodil v našej škôlke? A aký je to hrdina? Je to malý záchranár, ktorý podľa prvých príznakov vie rozpoznať cievnú mozgovú príhodu. A nie je len jeden, ale je ich hneď dvadsaťdva.

V triede Kuriatok prebiehal v mesiacoch marec a apríl celoeurópsky projekt Hrdinovia FAST (z angl. F-face tvár, A – arm ruka, S – smile úsmev/reč, T – time čas) Kampaň Hrdinovia FAST sa zameriava na deti, ktoré so svojimi starými rodičmi trávia veľa voľného času, poznajú ich a v prípade mozgovej príhody by mohli správne vyhodnotiť, že s ich babkou alebo dedkom niečo nie je

v poriadku a jeho symptómy sa podobajú na cievnú mozgovú príhodu. Deti projektom sprevádzal chlapec TOMI, ktorý zachránil svojou rýchlou reakciou – zavolaním na telefónne číslo 112, svojich starých rodičov. Deti počas piatich týždňov zbierali informácie, vedomosti, spievali, doma tvorili a hrovou formou prechádzali online úlohami. Na záver získali certifikát o absolvovaní tohto projektu, čím sa stali oficiálnymi hrdinami FAST.

Príležitosť stotožniť sa s hrdinom, je pre deti veľmi dôležité a možno vďaka týmto

skúsenostiam raz v budúcnosti zachráni niekomu život, alebo sa rozhodnú byť profesionálnymi záchranármi.

Mgr. Katarína Kratochvílová, foto: MŠ Zohor

Základná škola Albína Brunovského

V školskom roku 2020/2021 učitelia, žiaci a všetci zamestnanci školy nastúpili v plnom počte a tešili sa, že po dlhom pandemickom čase v minulom školskom roku a po letných prázdninách sa opäť stretli na pôde školy. Bohužiaľ, naša radosť netrvala dlho, od 27. októbra 2020 minister školstva rozhodol o prechode žiakov 2. stupňa na dištančné vzdelávanie. Vyučovanie online trvalo do 18. apríla 2021, pre deti, učiteľov i rodičov veľmi dlho. Žiaci 1. stupňa mohli chodiť do školy do 18. decembra 2020, v novom roku 2021 nastúpili 18. februára.

Prvoradou úlohou pedagogických zamestnancov bolo zabezpečiť dištančné vyučovanie. Všetci sme sa veľmi rýchlo naučili pracovať s aplikáciou Microsoft TEAMS, pomocou ktorej prebiehalo vyučovanie. Žiaci mali upravený rozvrh, dbali sme na to, aby nepresedeli celé dopoludnie pred počítačom. Na online hodinách sa učitelia snažili deťom nielen sprostredkovať vedomosti a učiť, rovnocennou súčasťou vyučovania bolo rozprávať sa so žiakmi, diskutovať, vytvárať im určitý režim a aspoň čiastočne udržiavať sociálne väzby s ich rovesníkmi a učiteľmi. Po hodine často pani učiteľky nechali TEAMS zapnutý, aby sa deti mohli voľne porozprávať.

Triedy 2. stupňa boli vyše 5 mesiacov prázdne. Budova školy zostala zo dňa na deň opustená, na chodbách nebolo počuť hlasy tých, prítomnosť ktorých sme dovtedy považovali za samozrejmosť. Žiaci tvoriaci „srdce školy“, zostali doma a mali sme ich iba na diaľku. Vypli sme dokonca aj školské zvonenie, známe melódie nemali komu hrať, prvostupniari sa učili v upravenom režime. Nikto nevedel, kedy sa opäť deti vrátia do lavíc a areál školy sa zaplní detským krikom a smiechom.

Väčšina žiakov dištančné vyučovanie pomerne dobre zvládala, hoci prekonávali technické problémy, vlastnú pohodlnosť, zmenenú organizáciu dňa a sociálnu izolovanosť. Nie všetci žiaci mali doma technické vybavenie, ktoré by im umožňovalo zúčastňovať sa pravidelnej online výučby. Škole sa podarilo s pomocou viacerých sponzorov zabezpečiť notebooky, tie boli zapožičané viacerým žiakom, aby sa mohli pripájať na hodiny. Niektorí žiaci si veľmi ťažko zvykali na online vyučovanie, nevedeli sa v ňom orientovať. Vytvorili sme z nich skupinky 5 + 1 (ministerstvo školstva povolilo 5 žiakov na 1 učiteľa) a pani učiteľky ich vzdelávali dvakrát do týždňa v škole. Vyučujúcim boli veľmi nápomocné 3 asistentky učiteľa, ktoré individuálne pracovali s deťmi, a školská špeciálna pedagogička, ktorá vzdelávala žiakov s vážnym zdravotným znevýhodnením. Tieto pracovné pozície máme na základe úspešného projektu – Pomáhajúce profesie v edukácii žiakov, financovaného z EÚ. Vypracovali sme aj projekt Spolu múdrejší, prostredníctvom Ministerstva školstva, využíva sa na doučovanie detí. Veľkou mierou prispeli aj pani vychovávateľky zo školského klubu detí, pomáhali menším deťom s online vyučovaním i s prácou na hodine.

Základná škola ďakuje všetkým, ktorých táto neľahká situácia zasiahla akýmkoľvek spôsobom a rozhodli sa jej čeliť. Predovšetkým rodičom, ktorí sa častokrát ocitli v úlohe pedagóga, technika, museli zvládnuť vlastné zamestnanie i domáce povinnosti. Vysoko oceňujeme prácu všetkým pedagogických i nepedagogických zamestnancov školy, lebo ich spoločným úsilím sa darilo zabezpečovať výučbu a čiastočný chod školy v tomto náročnom období.

Naše veľké poďakovanie patrí zriaďovateľovi školy, pánovi starostovi a pánom poslancom. Škola sa hrdí krásnou fasádou a zabezpečili nám ochranu priestorov – alarm. Pripravili projekt na veľkú rekonštrukciu školského multifunkčného ihriska. Základná škola si veľmi váži ich pomoc a podporu.

V súčasnosti sa situácia zlepšuje, deti sa postupne vracajú do školy. Snažíme sa zabezpečiť všetky ochranné opatrenia na vytvorenie bezpečného prostredia – ranný filter, pravidelná dezinfekcia rúk, priestorov, organizácia chodu školy, testovanie aj kloktaciami testami. Všetci si uvedomujeme, že výučba na diaľku nemôže plnohodnotne nahradiť priamu účasť žiakov a učiteľov v triedach, ich vzájomnú interakciu a komunikáciu.

Milí naši žiaci, bez vás bolo v škole ticho a smutno!

ZŠ Zohor

Podakovanie

Touto cestou by som chcela vyjadriť ako triedna dôvernica 9. ročníka v mene všetkých rodičov srdečné poďakovanie pani riaditeľke Mgr. Ľubici Štefanovičovej a triednej pani učiteľke Ing. Márii Mackovičovej za maximálnu prípravu žiakov na prijímacie pohovory zo slovenského jazyka a matematiky.

V tejto neľahkej situácii, kedy počas školského roka, žiaci viac v škole neboli ako boli, sa im počas 3 týždňov snažili odovzdať čo najviac vedomostí, poznatkov a rád, aby boli deti čo najlepšie pripravené. Verím, že sa všetkým prijímacie pohovory podarili absolvovať úspešne a tým, ktorých ešte čaká druhé kolo držím palce a prajem veľa šťastia.

Martina Rybárová

Školský klub detí počas COVID-19

Po zimných prázdninách zostali naďalej školské brány zatvorené. Deti sa vzdelávali online zo svojich domovov. Do školského klubu chodili len tí, ktorých rodičia pracujú v kritickej infraštruktúre. Od 11.1.-15. 1. 2021 deti prichádzali, tak ako keby išli do školy teda na ôsmu hodinu. Učili sa presne tak isto ako ostatní žiaci na online vyučovaní. Pani vychovateľky dostali úlohy od triednych učiteliek a prebiehalo riadne vyučovanie. Po skončení vzdelávania režim dňa pokračoval ako počas bežného dňa v školskom klube. Od ďalšieho týždňa sa nám podarilo zapojiť do online vyučovania. Podelili sme sa po ročníkoch do všetkých tried a využili sme aj obecnú knižnicu. Týmto chcem poďakovať p. Ščepánkovej za ochotu a pevné nervy pri okupovaní jej „územia“. Nie vždy bolo spojenie stopercentné, občas aj technika zlyhala, ale väčšinou času sme boli úspešne pripojení. Prváci sa do online vyučovania nezapájali pracovali, tak ako na začiatku spolu s vychovateľkou robili všetko čo ich triedne učiteľky zadávali ostatným online. V takomto režime sme fungovali do jarných prázdnin. Po ich skončení nastúpila väčšina detí do školy a poobede do školského klubu. Počas celého tohto obdobia sme dodržiavali všetky hygienické opatrenia. Aj keď to nebolo vždy jednoduché

zvládli sme to na výbornú. Týmto sa chcem poďakovať pani riaditeľke, pani zástupkyňi, všetkým mojim kolegyniam či už p. učiteľkám a pani vychovateľkám. Momentálne fungujeme tak, aby sme dodržali všetky protipandemické a hygienické opatrenia. Deti sú rozdelené do oddelení tak, aby sa nepremiešavali, stále nosíme počas celej doby rúška, do jedálne chodíme podľa harmonogramu. Vonku máme ihrisko podelené na zóny, aby nedochádzalo ku premiešavaniu oddelení.

Veríme, že sa bude momentálna situácia už len zlepšovať a budeme v blízkej budúcnosti fungovať tak, ako pred príchodom COVID-19.

Vedúca školského klubu detí
Erika Dinušová

P.S.: Chcem sa poďakovať našej už momentálne bývalej kolegyni p. Jarmile Stachovej, ktorá odišla tohto roku do dôchodku za jej dlhoročnú prácu v školstve a najmä v Školskom klube detí v Zohore. Prajeme jej veľa zdravia, pohody, oddychu a aby jej v pamäti ostali krásne spomienky na to množstvo detí, ktoré počas svojej práce mohla vychovávať, tešiť sa s nimi, šantíť a na veľa vytrhnutých prvých zúbkov.

Materské centrum Motýlik v skratke...

Ak sa chce, cesta sa nájde. Hernička a ihrisko nemohli byť k dispozícii, ale napriek tomu vedúca Motýlika Janka vymyslela pre detičky dielničky, ktoré si s rodičmi mohli vyrábať v pohodlí domova. Išlo o témy ako Karneval, sv. Valentín, Veľká noc a iné. Aj ku dňu detí sa chystá aktivita, avšak všetko záleží od toho, aké budú opatrenia.

V blízkej budúcnosti sa bude osádzať na ihrisku kolotoč, informačná tabuľa, pribudnú doskokové zóny k preliezkam. Robí sa všetko preto, aby bolo ihrisko zveľaďované a bezpečné pre deti. Ale to neznamená, že o všetko sa stará len jeden človek. Každý jeden člen pomáha a priloží ruku k dielu. Ako si urobíme, tak budeme mať.

Stále platí ponuka, ak by sa niekto chcel ujať vedenia Motýlika, kontaktujte prosím vedúcu Janku. Ak sa nenájde pokračovateľ, všetko sa zatvorí, čo by bola veľká škoda, nakoľko hernička a ihrisko sú veľkým prínosom práve

najmenším deťom, ktoré uľahčuje prechod na vstup do materskej škôlky.

V pláne je stále aj burza detského oblečenia pred letom, ktorá by sa konala v otvorenom priestore.

Prosíme členov, ktorí budú chodiť na ihrisko ak bude sprístupnené, aby dodržiavali pravidlá, ktoré budú viditeľné na vstupnej bránke a dodržiavali čistotu v areáli.

Zuzana Suchová

Krátke info od našich hasičov

Prvé 4 mesiace v tomto roku sa niesli hlavne v znamení Covidu. Naši členovia vykonávali dezinfekcie spoločných bytových priestorov v obci. Reagovali sme na požiadavku obyvateľov dotyčných bytov nakoľko sa tu vyskytli pozitívne testované osoby.

Nechýbali nám však ani výjazdy k požiarom. Doteraz sme vykonali spolu 6 takýchto výjazdov, v ktorých boli nasadené obe naše zásahové vozidlá, pričom nevznikli žiadne väčšie škody ani úrazy. Na väčšinu výjazdov sme zvolávaní z Krajského operačného strediska Bratislava, no taktiež reagujeme na výzvy občanov. Posledný väčší požiar bol nahlásený v meste Stupava, kam sme vychádzali presne o polnoci a celý zásah bol vykonávaný v dýchacích prístrojoch.

Ďalej sme mali zopár technických

výjazdov. Napríklad ste si mohli všimnúť olejové škvrny pred Kultúrnym domom, ktoré sme my, ako hasiči likvidovali pomocou sorpčných látok určených práve k tomuto použitiu.

Od minulého roka náš zbor disponuje prístrojom AED (automatický externý defibrilátor) a zároveň máme zaškolených 16 členov na jeho použitie na podanie prvej pomoci pre obyvateľov. Žiaľ, kvôli pandemickej situácii bola činnosť jednotky na čas pozastavená, no za posledné 2 mesiace sme vykonali 4 výjazdy ako First Responderi. K výjazdom nás zvoláva Krajské operačné stredisko záchrannej služby.

Každý výjazd, či k požiarom, technickej pomoci alebo záchrane osôb sa dôkladne spisuje a následne sa na operačné stredisko

posiela správa o zásahu, kde sa musia zaznamenať všetky podrobnosti ako ohlásenie udalosti, čas výjazdu aj príjazdu na základňu, použitá technika či počet zasahujúcich členov. Vy si môžete záznam našich činností prezrieť na Facebookovej stránke DHZ Zohor.

Situácia sa postupne zlepšuje a našu požiarnu zbrojnicu navštívilo zopár zvedavých detí spolu s rodičmi. Mohli si poprezeriť naše priestory aj vybavenie, no najväčšia radosť dieťaťa je, ak si môže sadnúť do pravého hasičského auta. Dúfame, že tento rok sa nám podarí pre všetky naše deti zorganizovať Deň otvorených dverí aj s krátkymi ukázkami, ktoré im radi predvedieme. O tejto akcii budeme vopred všetkých informovať

S pozdravom vaši hasiči DHZ 1 Zohor

Okolo Moravy na kole

Posledná doba praje cyklistike. Rýchlej, pomalej, turistickej, či športovej. Jednoducho akejkoľvek. Lepšie ako sedieť doma je sedieť na bicykli a naše okolie je na to ideálne. Na jednu stranu do kopcov a na druhú krásne roviny okolo Moravy. A práve táto časť pomaly získava novú tvár a význam.

Budúci rok by sa mal dostať do používania nový cyklomost medzi Marchegom a Vysokou pri Morave. Presnejšie rovno pri „orlici“ na rakúskej strane. Vďaka cezhraničnej spolupráci medzi BSK a regiónom Dolného Rakúska vznikne prepojenie medzinárodnej cyklotrasy EuroVelo 13 s názvom „Cesta Železnej opony“ a rakúskej národnej cyklotrasy KTM. Spolu s už jestvujúcim mostom v Devínskej Novej Vsi takto vznikne okruh cca 20 km dlhý na príjemné výlety pre všetkých. Už dnes je na mieste budúceho mosta vidno čulý stavebný ruch a nebyť pandémie, už by sme sa blížili k cieľu.

S ohľadom na umiestnenie mosta v chránenej zóne III. stupňa je v danej lokalite povolené pohybovať sa výhradne po vyznačenej cyklotrase. A práve cyklotrasa umožňuje bezpečný a oficiálny prejazd krásnym územím cez lúky a lesy okolo Moravy, kde je možné vidieť krásy Záhoria. Dobrou správou je, že toto nie je posledný prepoj medzi oboma brehmi Moravy a už dnes sa plánujú ďalšie prepojenia medzi Rakúskom a Slovenskom.

J. Mackovič

Alza Box už aj u nás

Novou službou pre našich občanov je ALZA BOX, ktorý sa nachádza na Obchodnej ulici. Čo je to je a akú službu poskytuje?

Alza box sú samoobslužné schránky, ktoré nájdete po celom Slovensku. Slúžia k bezkontaktnému a rýchlemu vyzdvihnutiu tovaru, ktorý si v Alze objednáte. Vyzdvihnúť si ho môžete 24 hodín denne. V obci máme aj zásielkovňu, ktorá je tiež na Obchodnej ulici. Aký je rozdiel medzi týmito dvomi službami? Do zásielkovne si môžete poslať tovar z akejkoľvek internetovej stránky, ktorá má zásielkovňu v ponuke a vybrať si ho môžete počas otváracích hodín obchodu, kde sa nachádza a do Alza Boxu si môžete poslať tovar z internetového obchodu Alza, ale vyzdvihnúť si ho môžete kedykoľvek.

V dnešnej internetovej dobe ľudia veľmi často využívajú možnosť objednávky z internetu, preto je super, že máme v našej obci tieto služby.

Redakcia Zohorského hlasu

– Vizualizácia dreveného mosta. Autor Ing.arch Peter Buffa –

Hostinec na Vačkovej

Vedecký pracovník Archeologického ústavu Slovenskej akadémie vied Kristian Elschek uskutočnil v rokoch 1994–2013 archeologický výskum sídlisk a pohrebísk na Záhorí. V knihe „Zohor“ (2014) opisuje výsledky svojho bádania týkajúce sa Zohora týmito slovami: „Kataster obce Zohor sa rozprestiera v blízkosti rieky Moravy, jej prítokov a slepých ramien. Dostatok vody s možnosťou rybolovu, lužné lesy s bohatou faunou a úrodná pôda poskytovali dobré podmienky na osídlenie územia už od praveku. Navyše popri rieke Morave viedol od najstarších čias významný úsek starodávnej transeurópskej obchodnej komunikácie známej počas rímskej doby ako Jantárová cesta. Jej trasa smerovala približne z juhu na sever a tvorila spojnicu medzi Stredozemným a Baltským morom. V rímskej dobe vychádzala z mesta Aquileia a cez významné strediská Rímskej ríše pokračovala až do Carnuntua, hlavného mesta rímskej provincie Panónia. Toto mesto sa nachádzalo len niekoľko kilometrov na západ od strategického oporného strediska na Devíne, pod ktorým sa Jantárová cesta križovala s ďalšou obchodnou cestou európskeho významu, s Dunajskou cestou, smerujúcou zo západu na východ. Od Devína viedla Jantárová cesta popri rieke Morave na sever, pričom dôležitými obchodnými strediskami boli germánske sídlisko centrálneho charakteru v Zohore a tzv. rímska stanica v Stupave so svojim zázemím. Sídlisko v dnešnej archeologickej lokalite Zohor – poloha Piesky i rímska

stanica sa nachádzali len štrnásť kilometrov od rímskej hranice a plnili významnú úlohu v diaľkovom obchode ako colné kontrolné body.“ Vo svojej prednáške, „Jantárová cesta a Záhorie. Germánske elity vo svetle rímskych stavieb, kniežacích hrobov a rímskeho importu v Bratislave-Dúbravke a Zohore“, ktorú predniesol 20.septembra 2018 na konferencii v Bratislave-Rusovciach, podčiarkuje historický význam germánskeho sídliska centrálneho charakteru v Zohore. Citát z prednášky sa týka významného nálezu kniežacích hrobov: „Kniežacie hroby zo Zohora možno datovať približne od prelomu prvého a druhého storočia po druhú tretinu druhého storočia. V tom čase vznikol areál s rímskymi stavbami v Stupave. Je pravdepodobné, že germánska elita zo Zohora si tieto stavby nechala vybudovať rímskymi stavitelmi a okolo polovice druhého storočia sa tu usadila. Medzi vzácne nálezy zo Zohora patria aj rímsky zlatý pečatný prsteň s gemou, na ktorej je zobrazený orol légii medzi štandardami rímskeho vojska, dva zlaté príviesky z germánskych žiarových hrobov a úlomky držiadiel rímskych kanvic s plastickou výzdobou. Predpokladá sa, že germánska nobilita, ktorá bola postupne romanizovaná, si v bezprostrednej blízkosti rímskej hranice nechala vybudovať ďalšie rezidencie s rímskymi stavbami, ktoré sa nachádzali v Bratislave-Devíne a v Bratislave-Dúbravke v treťom storočí po Kristovi.“

Mapa z prvého vojenského mapovania 1763–1785

Keď sa vyberieme na bicyklový výlet zo Zohoru do Devína popri rieke Morave, prídem na bývalú Jantárovú cestu. Po prejdení okolo skládky odpadov ASA (bývalej oblasti germánskeho sídliska centrálneho charakteru) vo vzdialenosti 5 km od Zohoru sa dostaneme na križovatku s cestou a cyklocestou zo Stupavy, ktorá prechádza cez železniciu. Približne 600 m za týmto priecestím viedla v minulosti ku rieke Morave aj cesta z Mástu. Keď sa v rokoch 1889 až 1891 stala železničná trať z Devínskej Novej Vsi do Kútov a Skalice, z dôvodu optimálneho spádu koľaje bolo nutné viesť časť trate v hlbokom terénnom záreze. Pretože cesta z Mástu križovala železniciu v mieste terénneho zárezu,

– Mapa z polovice 20. storočia –

bol nad železnicou vybudovaný most. Krajné podpory mosta boli murované z kamenných kvádrov a dve vnútorné podpory tvorili štvorice štíhlych drevených stĺpov. Mostné nosníky boli z ocele, mostovka a zábradlie z dreva (viď vizualizáciu). Most bol však v rámci rozsiahleho zabezpečovania štátnej hranice v 50-tych rokoch 20-teho storočia odstránený. Doteraz o ňom svedčí iba zachovaná kamenná podpora zo strany rieky Moravy.

Tak ako sa dnes nachádzajú pri diaľniciach motoresty, aj v minulosti stáli pri frekventovaných cestách prístenné hostince. Takýto hostinec sa od nepamäti nachádzal aj pri uvedenej križovatke, pretože bol zaznačený už na mape prvého vojenského mapovania z rokov 1763 až 1785 (viď mapu). Mapa uvádza značku budovy s nápisom „W.h“, čiže „Wirtshaus“ (hostinec). Na západnej strane, tesne vedľa hostinca, je na mape zakreslené slepé rameno rieky Moravy, do neho zo severnej strany (od Zohoru) ústi potok (dnešný kanál Malína). Pri slepom ramene je napísané: „Theben See“ (Theben=Devín, See=jazero) a pod tým „Demres“. Toto označenie môže mať pôvod v nemeckých slovách „Damm“ (hrádza) a „Reise“ (cestovanie), lebo príroda tu vytvorila prirodzenú hrádzu rieke Morave. Keďže sa v minulosti tejto oblasti hovorilo Temrajz, možno predpokladať, že jej pomenovanie pochádzalo buď od uvedeného „Demres“ alebo od „Thebenreis“ (Theben=Devín, Reise=cestovanie).

– Druhá zľava Františka Vačková, rod. Simetová –

Kúsok od hostinca smerom na západ je na mape na rieke Morave označené „Überfuhr“ (kompa). Hostinec na Temrajze stál na vyvýšenom mieste a pod ním sa stretali cesty z okolitých dedín: zo Zohoru cez Piesky, z Devína, Stupavy, Mástu, Vysokej pri Morave a dokonca tu bola v prevádzke aj kompa do Rakúska s cestou do Viedne. Podľa tejto mapy sa nachádzali na slovensko-rakúskom úseku Moravy ešte ďalšie štyri kompy. Prvá prepravovala pri soche orlice nad rakúskou obcou Marchegg, druhá spájala obce Záhorskú Ves a Angern, tretia zabezpečovala prepravu pri Gajaroch a štvrtá pri Veľkých Levároch.

– Hostinec na Temrajze –

Okrem uvedených piatich komp vtedy viedli cez rieku Moravu do Rakúska dva mosty, jeden z Devínskej Novej Vsi do zámku Schloss Hof (v mieste dnešného „Cyklomostu slobody“) a druhý z Moravského sv. Jána do Hohenau. Železničná stanica „Devínske Jazero“ vznikla ako zastávka na železnici v rokoch 1889–1891, pretože z nej odbočovala trať do Stupavy. Bola pomenovaná podľa uvedeného slepého ramena rieky Moravy, ktoré ležalo 1,5km od stanice.

Názov „Temrajz“ dnes už málokto pozná. Táto oblasť je ľudovo známa skôr ako „Vačková.“ Chceli sme vedieť prečo, a tak sme siahli po matričných zázpisoch. Podarilo sa nám zistiť, že už v polovici 18. storočia sa tu nachádzal hostinec, ktorý

prevádzkovala stupavská rodina Vačkovcov. Podľa najstaršieho záznamu sa 3. septembra 1787 narodil na Temrajze Michal, syn stupavského rybárskeho majstra Michala Vačka a jeho manželky Alžbety. Alžbeta bola vnučka organistu a riaditeľa školy v Zohore Jána Bartolomeja Vachovského. V Zohore sa 26. februára 1718 narodil aj Alžbetin otec, učiteľ a organista Jozef Vachovský. Michal a Alžbeta sa zosobášili v Stupave 16. novembra 1783. Hostinec na Temrajze, ktorý Vačkovci prevádzkovali, bol majetkom stupavského grófa Pálffyho. Michal Vaček bol hostinským a zároveň sa živil aj lovom rýb v Morave. Rybárstvo a prevádzku hostinca prevzali po ňom aj jeho potomkovia – syn Michal, vnuk Ferdinand, pravnuke Ernest a nakoniec Ernestova dcéra Ema. V matrikách 18. a 19. storočia nás zaujímali označenia

miesta, kde sa rodili potomkovia rodiny Vačkovcov. Striedali sa tu názvy: Temrejsz, Thebenreise, Thebensee (Devínske Jazero v nemčine) a Dévenytó (Devínske Jazero v maďarčine). Dnes, po úpravách riečišťa, sa nachádza na mieste bývalého slepého ramena (Devínskeho Jazera) len úzky kanál Malína, vliavajúci sa priamo do rieky Moravy.

Vnuk Michala Vačka, Ferdinand, sa narodil 19. októbra 1828 a 5. februára 1852 sa zosobášil s Teréziou Gašparekovou, dcérou stupavského kováčskeho majstra Antona Gašpareka. V ten istý deň sa sobášila aj Teréziina mladšia sestra Katarína. Jej manželom sa stal kováčsky majster Marek Masarovič, ktorý sa s rodinou natrvalo usadil v Zohore. Vačkovcom sa na Temrajze narodilo deväť detí. Najstaršia dcéra Mária sa vydala za učiteľa Ferdinanda Vrba, syna stupavského tesára Cyrila Vrba. Ferdinand Vrba sa stal riaditeľom školy v Marianke a neskôr v Devínskej

Novej Vsi. S manželkou Máriou mali sedem detí. Druhorodená dcéra Vačkovcov, Anna, sa vydala za zohorského učiteľa Jozefa Laffersa, syna trnavského hudobníka Václava Laffersa. Manželom Laffersovcom sa narodil 8. septembra 1884 na Temrajze syn Július. Jozef Laffers pôsobil v nasledujúcich rokoch 1887 až 1895 ako notár v Záhorskej Bystrici, tu sa mu 17. novembra 1888 narodila dcéra Antónia, 27. novembra 1892 syn Jozef a 19. júla 1895 syn Konštantín. V roku 1895 sa Laffersovci vrátili do Zohoru, kde sa im 17. októbra 1900 narodila ešte dcéra Mária. Ich syn Július si založil rodinu v Bratislave, Konštantín v Devínskej Novej Vsi a Jozef v Malackách, kde sa mu narodili synovia Jozef a Anton. Jozef sa stal lekárom a Anton lesným inžinierom.

Najmladšie dieťa Ferdinanda a Terézie Vačkovcov, Ferdinand, sa stal taktiež učiteľom. Od 24. mája 1892 až do svojej smrti 1. júla 1911 vyučoval na ľudovej škole v Zohore. Jeho pomník s fotografiou sa nachádza na cintoríne v Zohore pri hlavnom kríži.

Ernest Vaček, ktorý zdedil po otcovi rybárske remeslo a prevádzku hostinca, sa zosobáčil 8. februára 1888 s Františkou Szimethovou z Marianky. Bola dcérou Jozefa Szimetha, pôvodcom z Rakúska, nájomcu pôdy v Marianke, patriacej kniežacej rodine Schwarzenbergov. Szimethovci v Marianke boli blízka rodina podnikateľa Antona Szimetha v Borinke, ktorý prevádzkoval mäsiarstvo a hostinec v Borinke. Jeho manželka, Emília Szimethová, bola dcérou majiteľa výroby pušného prachu v Borinke Eduarda Tenglera. Po zániku výroby pušného prachu Anton Szimeth po dohode s Eduardom Tenglerom vybudoval v areáli bývalej

– Výlet zohorských žiačok na Temrajze v roku 1944 s učiteľkou Irenou Majcherovou –

manufaktúry turistický domov so záhradnou reštauráciou a ubytovňou. Najväčším lákadlom pre turistov sa stala návšteva zručaniny hradu Pajštún a okolia.

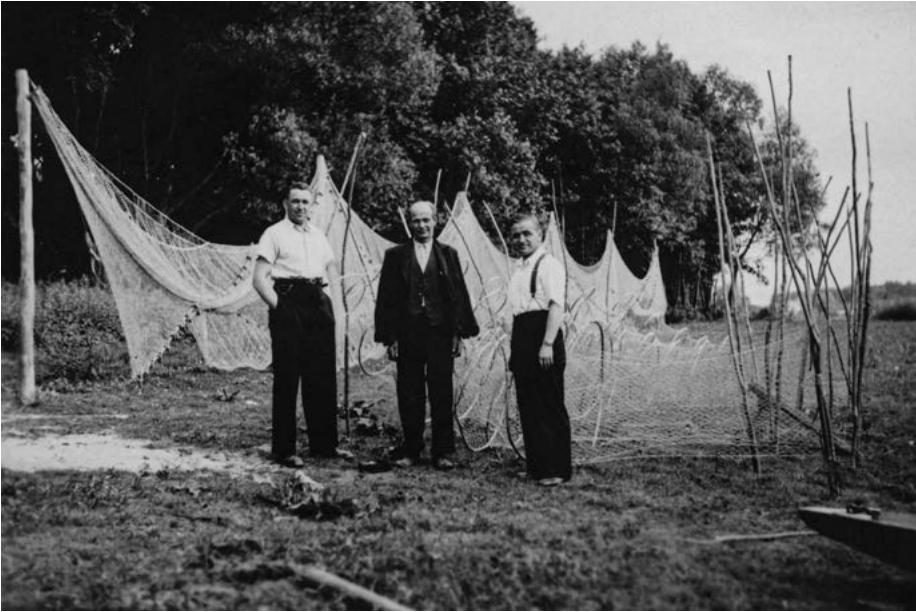
Ernestovi a Františke Vačkovcom sa na Temrajze narodilo päť detí: 11. novembra 1888 Emília, 2. júna 1890 Ernestína, 21. marca 1892 Mária, 16. januára 1894 Anton, ktorý zomrel ako polročný a 31. októbra 1895 sa narodil Karol, ktorý sa ako jedenásťročný nešťastne utopil v rieke Morave. Krstnými rodičmi všetkým deťom boli manželka Anton Szimeth a Emília Tenglerová z Borinky. Ernest Vaček sa dožil iba štyridsať päť rokov, zomrel 12. novembra 1910. Prevádzka hostinca zostala na pleciah jeho manželky Františky a ich troch dcér. Najstaršia, Emília (Ema), zostala slobodná a stala sa poslednou prevádzkovateľkou

hostinca. Mária sa 19. marca 1916 vydala za Júliusa Latiča z Lábu, bývali však v Stupave, kde bol Július panským poľovníkom. Ernestína si 30. októbra 1932 zobrala Jozefa Brokesa, revírnika stupavského grófa Ľudovíta Károlyiho. Jozef Brokes sa narodil 18. júna 1902 v horárni v Lozorne, kde bol jeho otec lesníkom. Po ňom aj prevzal lesníctvo. U tejto svojej sestry v Lozorne dožila svoj život Ema Vačková, je tam tiež pochovaná.

Novinár a spisovateľ Štefan Horský, ktorý ako syn železničiara vyrástol v železničiarском domčeku v Devínskom Jazere, spomína na svoje detstvo a na hostinec na Temrajzi, čardu, kam často chodieval. Temrajz – Vačková bola pre neho miestom, kde sa stretali už od nepamäti cesty stupavských, bystrických, mástskych a ostatných gazdov, idúcich za kosbou voňavého sena na vychýrené hajpródske lúky, aby ho mohli ako žiadaný artikel predávať na viedenskom Sennom rínku. Pred hostincem bolo priestranstvo, ktoré umožňovalo odstaviť veľké množstvo sedliackych vozov. Dnes už jediným pamätníkom tohto miesta zostala studňa, ktorá sa vtedy nachádzala na kraji dvora pri plote. Horský opisuje hostinec ako rozložitú prízemnú budovu s veľkou vstupnou miestnosťou s kamennou dlažbou a otvoreným ohnískom vzadu uprostred. Naľavo sa vchádzalo do krčmárskeho výčapu – šentýša s hrajúcim orchestriónom. Napravo od vchodu bola kuchyňa, kde sa zvrátila majiteľka Ema pri vyprášaní rýb a varení chutných jedál. O prísun rýb sa staral pomocník Mišo, ktorý vypomáhal po smrti majiteľa Ernesta. Celý týždeň sa tu zastavovalo veľké množstvo ľudí, prechádzajúcich z rozličných dôvodov okolo

– Zohorskí učitelia na drevenom moste nad železničnou traťou pri Vačkovej –

– Na Temrajze. Prvý zľava učiteľ Karol Mífkovič. Prvý sprava Farár Alojz Zemaník –

– Na Temrajze. Prvý zľava farár Alojz Zemaník. Prvý sprava riaditeľ školy Pavel Šebo –

a koncom týždňa sa tu stretali mladí ľudia z okolitých obcí, aby sa zabavili pri hudbe a voňajúcej čerstvo vysmážanej rybke, práve ulovenej v niektorom z ramien Moravy, nazývaných graby. V ponuke jedálneho lístka hostinca bývala aj hydina, dochovaná na dvore.

Štefan Horský spomína na rozprávanie starej pani Františky Vačkovej. Podľa neho sa medzi predkami Vačkovcov tradovalo, že v dávnej minulosti plávali po Morave šify. Boli to lode s plochým dnom, ktoré vozievali náklad uhlia, dreva, soli a tabaku z Devína do Hodonína. Soľ sa takto prepravovala zo Salzburgu v Rakúsku až na Moravu. Proti prúdu Moravy ťahali náklad po celej trase kone alebo mulice. Podľa pani Vačkovej sa táto preprava uskutočňovala ešte aj začiatkom 19. storočia.

Temrajz a jeho okolie sa v prvej polovici dvadsiateho storočia stalo obľúbeným výletným miestom mladých ľudí z okolia. Vyhľadávali hlavne pieskovú pláž pri ústí rieky Morávky, kde sa slnili, kúpali, opekali si slaninku a hrali sa loptové hry. Dnes nájdeme na tomto mieste už iba ústie upraveného toku Maliny, pritekajúceho sem od Zohoru. Po Viedenskej arbitráži v roku 1938, keď bola Nemcami zabraná bratislavská Petržalka s kúpaliskom LIDO, objavili vo veľkom toto výletné miesto aj mladí ľudia z Bratislavy. Do Devínskeho Jazera sa doviezli v preplnenom vlaku a odtiaľ to bol už len kúsok pešo k Temrajzu. Podľa spomienok Štefana Horského tu bolo možné stretnúť aj mnohé známe bratislavské osobnosti, ako spisovateľa Jozefa Gregora Tajovského, ktorý tu chodil chytať ryby – beličky a pripravoval si ich podľa vlastného receptu.

Svojskú pečať tomuto výletnému miestu dodávala aj prítomnosť slávneho Schönera Náciho s jeho charakteristickým rozprávaním vtipov.

Toto miesto, keďže bolo vzdialené len 5 kilometrov od Zohoru, sa stalo jedným z obľúbených cieľov školských výletov zohorských detí. O jednom z nich svedčí fotografia zohorských dievčat, člnkujúcich sa spolu s učiteľkou Irenou Majcherovou. V pekné nedelne odpoľudnia tu nachádzali oddych a rozptýlenie aj zohorskí učители. Posedeli si pri rybacej pochúťke, harmonike, cigánskej hudbe a ozembuchu a iste sa aj zvlažili v rieke Morávke. Zachovali sa viaceré fotografie. Raz stoja spolu s farárom Zemaníkom na drevenom moste nad železnicou neďaleko hostinca na Temrajze, inokedy odpočívajú na lúke pri vode.

Škoda, že po vytvorení železnej opony začiatkom 50-tych rokov 20-teho storočia došlo k násilnej likvidácii hostinca na Temrajze a vysťahovaniu jeho obyvateľov. Tým sa prerušila stáročná niť, ktorá od nepamäti dodávala tomuto miestu špecifický kolorit, prispievala ku hospodárskemu, spoločenskému a kultúrnemu životu tohoto záhorskeho primoravského regionu. Skaza miesta bola dovŕšená v šesťdesiatych rokoch, keď bola zlikvidovaná aj chátrajúca budova hostinca, ktorú sme už odvtedy ani na okamih nemohli zazrieť po ceste vlakom zo Zohoru do Bratislavy.

Terézia Pavlásková
Jozef Pavlásek

Použitie zdroje:

BREZINA, P.: Živnostenská rodina Szimethovcov z Borinky. In: Záhorie 4/2020.

ELSCHEK, K.: Osídlenie Zohora od praveku po včasný stredovek. In: MACEJKA M., VRABLEC P. a kol.: ZOHOR, Vydal Obecný úrad Zohor, 2014, 231 strán, ISBN 978-80-971620-8-5.

Elschek, K.: Jantárová cesta a Záhorie. Germánske elity vo svetle rímskych stavieb, kniežacích hrobov a rímskeho importu v Bratislave-Dúbravke a Zohore, prednáška Kristiána Elscheka na konferencii: Dunajský Limes a odkaz rímskej antiky na ľavom brehu Dunaja, konanej 20. septembra 2018 v Bratislave-Rusovciach.

GREGUŠ, M.: Pracháreň v Borinke. In: STUPAVA 1/2005

HORSKÝ, Š.: Vačková – výletné miesto Stupavčanov. In: ročenka STUPAVA, ročník IV./2008

Skeny originálov matrik na internete: <https://family-search.org/>

V Zohorskom Zväzarme nepoznali slovko nedá sa

Aj v tomto čísle Zohorského hlasu pokračujeme v seriáli článkov spomienkami na činnosť zohorských zväzarmovcov, ktorými sa snažíme priblížiť, resp. oživiť obdobie aktivít miestnych členov branno-spoločenskej organizácie.

Zohor patril v 70-tych až 90-tych rokoch medzi obce, kde na kvalitnej úrovni pracovala miestna zväzarmovská organizácia. Jej sila bola nielen vo vykonanej práci a činnosti pre svojich členov, ale aj pre ostatných obyvateľov obce rôzneho veku.

Okrem toho, že pod hlavičkou Zväzarmu pracovali oddiely ako napr. Automotoklub Zohor (AMK) – plochá dráha, strelectvo, HIFI klub, Bikros, podieľali sa aj na organizovaní

– Hod granátom a kriketovou loptičkou na cieľ –

rôznych súťaží a verejnospoločenských akcií v obci. Členovia Zväzarmu však so svojimi aktivitami zašli ešte ďalej, aby čo najviac spestrili svojim občanom voľné chvíle (poznámka autora: o AMK a plochodrážnikoch sme už písali v číslach 2, 3/2020 a 1/2021). Všetci tí, ktorým ležal na srdci osud aktivít, zvlášť dorastajúcej mládeže vo vtedajšom Zväzarme v Zohore, priložili ruku k dielu.

Zohorskí zväzarmovci sa zviditeľnili nielen v okolí Záhoria, ale aj na Slovensku pri organizovaní pútavých a zaujímavých podujatí, o ktorých v súčasnosti málokto vie. Jednou z nich bola aj Jazda zručnosti, ktorú mali väčšinou organizačne pod palcom: Dušan Polák, Jozef a František Suchoví, Milan Mackovič, Juraj a Mária Havlínová, Ján Háša, Štefan Baláž, Jozef a Ivan Fóroví, Dominik a Jana Ivankoví, Tibor Švabenský, Vladimír Cabadaj, Emil a Mária Malý a ďalší ...

Táto akcia bola vždy pripravená na veľmi dobrej úrovni a zúčastňovali sa na nej s úspechom aj mnohí občania Zohora a nastávajúci motoristi. Súťaž prebiehala v priestoroch plochej dráhy a futbalového štadióna podľa plánu činnosti organizácie. Jazdy sa zúčastňovalo v priemere 10 až 12 vodičov na motocykloch a automobiloch rôznych značiek ako napr. Škoda, Žiguli, Trabant, Wartburg, Octavia a motocykle zn. JAWA – Pionier, Mustang a pod.

Organizované boli s cieľom zdokonalenia sa v zručnosti a ovládaní vozidla na rôznych stanovištiach napr. na šmykľavom povrchu, cúvanie a nájazd do určeného priestoru – garáže, plynulé obchádzanie kužeľov – tzv. slalomová jazda, hod granátom a kriketovou loptičkou na cieľ, skúška

akcelerácie. Vhodne vytýčená trať respektíve okruh, ktorý meral cca 700 m mal veľa zákrut, bol pomerne rýchly, náročný na techniku jazdy, kvalitu a odolnosť. Súťažiacich preverilo niekedy aj nepriaznivé počasie. Šmykľavý terén kládol zvýšené nároky na dokonalú zručnosť v jazde. Veľakrát klzký povrch zohral svoje čaro. Tu musel účastník dokázať, že ho od úspechu dostať sa do cieľa nič tak ľahko neodradilo.

– Jazda na motocykli zn. "Mustang" slalom –

Okrem jazdy na jednom zo stanovišť bolo treba preukázať aj zdatnosť v podaní prvej pomoci zranenému vodičovi. Kandidát na víťazstvo musel ovládať aj dobrú znalosť dopravných predpisov v cestnej premávke. Bolo potešiteľné, že napriek náročnosti vytýčeného okruhu stanovišť ju všetci pretekári absolvovali len s minimálnym počtom trestných bodov.

Ohlasy na predvedené jazdy zručnosti boli pochvalné a šírili sa medzi samotnými účastníkmi, ako aj medzi prizeraúcimi sa divákmi. Výborné výsledky neboli náhodné, vždy sa potvrdilo, že to pretekári za volantom vedia. Ukázala sa ich pevná vôľa, ktorá bola nevyčerpatelná.

Vyhodnotenie súťaže vždy vykonával pozvaný hosť z Okresného výboru Zväzarmu Bratislava-vidiek s členkou výboru a tajomníčkou AMK Zohor, Miladou Mackovičovou. Víťazom na prvých troch miestach boli odovzdané vecné ceny a pamätné medaily.

Jazda zručnosti bola podujatím, ktoré malo v sebe isté čaro a zostalo po ňom veľa príjemných a dodnes nezabudnuteľných zážitkov ...

Z dostupných archívnych materiálov zaznamenal
Kamil Somorovský

– Jazda zručnosti rok 1974–1975 –

KASKADÉRSKA SHOW

Kaskadérska show v ZOHORE bola neza-
budnutelnou atrakciou. Hádám najväčší ošiaľ
u fanúšikov automobilizmu nastal vtedy, keď
jej súčasťou bolo aj natáčanie videoklipu slo-
venskej skupiny ELÁN, ktorá bola v tomto ob-
dobí na vrchole svojej popularity.

Všestranne športovo-motoristický areál
v ZOHORE bol okrem futbalu a plochej dráhy
9. mája 1987 a 26. júna 1988 dejiskom veľkej
adrenalinovej atrakcie pre miestnych občanov,
ako i divákov zo širokého okolia.

Miestni zväzarmovci v spolupráci s členmi
Telovýchovnej jednoty (TJ) Družstevník zor-
ganovali KASKADÉRSKU SHOW – tzv. „AU-
TORÓDEO“. Bol to poriadny „chlapský balet“
s tátošmi vážiaccami cca 200 kg.

Kaskadérsku akciu zastrešovala organi-
začne zväzarmovská organizácia v Zohore, ale
hlavnými aktérmi bola trojica skúsených kas-
kadérov pod vedením Jaroslava KUCHARA,
bývalého automechanika z Bratislavy, v tom
čase obyvateľa Vysokej pri Morave.

Záujem divákov o vystúpenie bol mimo-
riadne veľký i vďaka československej televízii,
ktorá na pripravované podujatie upozornila
televíznym šotom. Prilahlé ulice okolo špor-
tového areálu boli totálne zaplnené zaparko-
vanými vozidlami.

Hluk áut a motoriek, ktorý otriasal blíz-
kymi budovami, kúdol dymu, vôňa benzínu
a spáleného oleja bol magnetom pre fanúšikov
vzhladnúť viac ako hodinové vysoko adrena-
linové predstavenie pre všetky vekové kategó-
rie. Lákadlo, ktoré si len tak nemohol nechať
ujasť takmer žiadny občan Zohora.

Kaskadérske umenie v Zohore z 80-tych rokov

Kaskadérstvo je dokonalé ovládanie au-
tomobilu alebo motocykla. Je to prezentácia
fyzickej zdatnosti, akrobatických prvkov vlast-
ným telom, ovládanie kinetiky, prílnavosti
materiálu (stroj, vozovka, betón).

Akrobacie boli náročné na presnosť a zo-
hratosť kaskadérov. Na druhej strane, to bolo
aj o kamarátsťve, o stretnutí ľudí z auto-mo-
to komunity. Kaskadérom je odvážny človek,
ktorý premýšľa. Počíta so všetkými možnými

rizikami, ktoré môžu vzniknúť vzhľadom na
podmienky, terén, rýchlosť auta a predvedené
číslo. Je pravdou, že kaskadérsky talent má aj
veľa súčasných vodičov, ale nevedia o ňom.

Kaskadéri v Zohore boli počas ukážok
extrémne fyzicky tvrdí, ale i veselí chalani.
Predstavenia kaskadérov boli a stále sú oblú-
bené pre všetky vekové kategórie, ale najmä
pre deti, preto sa akcia v Zohore organizovala
počas letných dní. Počas vystúpenia vzhlia-
li diváci so zatajeným dychom najznámejšie
a najčastejšie kaskadérske „kúsky“. Boli natoľ-
ko šikovní, že zvládli veľa zaujímavých „kús-
kov“... Ďalšou atrakciou počas vystúpenia bolo
preskakovanie na motorkách niekoľkých au-
tomobilov, horiace bariéry a pod.

V ukážkach mohli diváci vidieť najmä pa-
danie za jazdy, rôzne skoky, skákanie cez ohňo-
vú obruč, jazdu v naklonenom automobile po
dvoch kolesách... rôzne situované autohavá-
rie, pyrotechnické efekty či priliehajúcu hud-
bu. Niektoré pády vyzerali veľmi nebezpečne,
ale k žiadnemu zraneniu našťastie nedošlo.
Kaskadéri boli oblečení v špeciálnych oble-
koch, aby boli chránení napr. pred ohňom
a jazdili na špeciálnych motorkách STUNTRI-
DER, ktoré boli prispôsobené pre kaskadérsku
show. Pri svojom vystúpení aktéri ukázali aj
to, ako jazdiť bezpečne, a čo spôsobí na au-
tomobile náraz pri väčšej a menšej rýchlosti.

Ľudia sa tešia najmä na vystúpenie stun-
triderov.

Jazda na špeciálnych motorkách „stuntrider“

V súvislosti so zaujímavou a pútavou
KASKADÉRSKOU SHOW, resp. AUTORÓDE-
OM v Zohore 26. júna 1988 nám nedá nepripo-
menúť (oživiť) našim občanom, že táto atrak-
cia sa konala aj za účasti hudobnej skupiny
ELÁN na čele s populárnym spevákom Jožom
Rážom. Skupina ELÁN práve v tomto roku slá-
vila 20. výročie existencie, a bola pre organi-
zované podujatie veľkým magnetom! V tých
časoch patrila skupina medzi najpopulárnej-
šie kapely na Slovensku. Počas akcie natočila
klip k piesni NEBEZPEČNÝ NÁKLAD. Pesnička

Horiaci automobil na zohorskej plochej dráhe

Kaskadérska dráma pre divákov ...

sa stala nielen Top piesňou, ale aj najdlhšou čo
sa týka minútáže (4,27 min) na ich šiestom al-
bume, ktorý vyšiel 1. 10. 1988 (pred 33. rokmi).

Na uvedenom klipe v Zohore vystupo-
vali Jožo RÁŽ, Jano BALÁŽ, Martin KARVAŠ
a Gabriel SZABÓ. Album na tú dobu s akčným
videoklipom mal veľký ohlas medzi fanúšik-
mi rockovej hudby. Na začiatku klipu môžu
pamätníci vidieť aj historický autobus RTO-
čka, ktorý sa rúti po ceste z Vysokej pri Morave
a Stupavy do Zohora ešte, keď bola lemovaná
topoľmi. Ďalej bol v akcii aj bol „Žigulík“, z kto-
rého dýchala extra super atmosféra zohorské-
ho areálu. V piesni je spomínaný Jack Kerou-
ac – americký spisovateľ, ktorý patril medzi
„Beat generation“ z konca 40-tych a začiat-
ku 50-tych rokov a položil základy pre vznik
hnutia hippies. Neriadil sa spoločnosťou, ale
žil svoj život, bol slobodný a nikým si nedal
rozkazovať. Mnohí „hudobní fajšmekri“ po
vzhladnutí videoklipu a piesne na CD-čku
označujú ELÁN kapelou tisícročia.

Pre oživenie – časť textu piesne ...

*V hlave nebezpečný náklad,
zápalku pod dynamit,
ak ma dáky výbuch čaká,
potom asi má to tak byť.*

*Výšky, pády, rýchle jazdy,
nech sa anjel strážny zblázni,
na mále predsa nezáleží.*

*Dobre vieme, že nás láka,
osud Jacka Kerouaca,
osud tých, čo chcú svoje sny žiť.*

*V hlave nebezpečný náklad,
krásne nebezpečný náklad,
náklad tých, čo chcú svoje sny žiť.*

Spracoval z archívnych materiálov
Kamil Somorovský

Každým rokom zas a zas, komáre furt žerú nás...

Asi je zbytočné pokračovať, pretože každý z nás obyvateľov vie ako to rok čo rok v lete býva. Ale je to v skutočnosti tak, ako si myslíme a hovoríme? Komár, malý drobný hmyz, ktorý niekedy ani nevidíme len počujeme, o ktorom bolo napísaných skoro viac odborných článkov ako o niektorých ľudských chorobách, ale hlavne živočích čo rozdeľuje spoločnosť. Polohe našej obce v blízkosti rieky Moravy, jazier a močarísk platíme svoju daň. A to hlavne na jar, keď sa hladina vodných plôch zdvihne a vyleje sa na okolité priestranstvá, ktoré sú ideálnym miestom na liahnutie komárov. Často sa opakujúci prírodný proces, do ktorého je nemožné zasiahnuť a ani by to nebolo správne. Ale ako teda vydržať inváziu vyliahnutých komárov a zmierniť ich útoky?

Jedni tvrdia: *Šecko vystríkat, pokád tu byu agrolet tak sa nepýtali a strikali bar co, a nikomu to nevadiuo a žijeme...* (žiaľ, nie všetci to prežili). Druhí sú zase odporcovia chemického postreku akéhokolvek rozsahu. A do tretice ešte sa tu objavujú aj takí, čo chcú byť eko. Ale tam, kde ich komáre obťažujú, tam by kľudne chémii použili.

Ktorá skupina má pravdu, čo je správne? Všetky tieto názory si musia samosprávy (aj tá naša Zohorská) vypočúť a musí nájsť vhodnú zlatú strednú cestu, ktorá bude efektívna, reálna a aj ekonomicky schodná. Žiaľ komáre nám veselo medzitým pijú krv a na sociálnych sieťach sa to len zbytočne hromží nadávkami, ktoré si komáre aj tak neprečítajú. A keby len na sieťach ale aj medzi vyššie spomenutými skupinami ľudí. Každý má svoju pravdu a jeden jediný cieľ – mať pokoj od komárov.

V minulosti vykonávané chemické postreky sa neukázali ako najvhodnejšie riešenie tohto boja. Jednak nie sú vhodné pre prírodné prostredie a po druhé ich vykonanie prebehlo buď v nevhodnom čase, kedy už komáre boli dávno vyliahnuté a len na území, kde bolo možné použiť postrek z hľadiska ochrany prírody. Čiže nie nad močiarimi určitých území, kde to ochrana prírody nepovoľuje. (Navyše to nie je ani reálne, nakoľko by sa muselo postriekať kompletne územie Záhoria aj mimo intravilánu, čo je ekonomicky a technicky náročné.) Takže komáre si počas z toho územia doleteli aj na územie, kde bol postrek vykonaný. Výsledok: komáre sme mali ďalej, financie v lufte a chémia tiež.

Preto sa už pred dvomi rokmi začalo objavovať nové riešenie v podobe biologickej ochrany. Prebieha z intenzívneho monitoringu potenciálnych liahnísk komárov a následne podľa počtu lár v sa vyhodnotí a vykoná likvidácia lariev pomocou Bti, čo je prípravok, ktorý je zdraviu neškodný, likviduje pozastavuje vývoj lariev a aplikuje sa priamo v liahnisku.

A co teda Zóhr, proč sa to nerobí aj u nás? Ale hlavne, proč teda furt létajú komáre?

Obec Zohor tak ako aj okolité problémové obce spolupracuje so skupinou: „Dobrovoľne proti komárom“, ktorá je v úzkom kontakte s Bratislavským samosprávnym krajom a pod dozorom odborníkov a daný problém riešime. V praxi to vyzerá nasledovne. V našej obci máme skupinu dobrovoľníkov, ktorí vo svojom voľnom čase monitorujú potenciálne liahniská. Ak sa zistí prípadný zvýšený výskyt, tak danú situáciu hlásime a následne sa konajú potrebné kroky. Lenže medzi hlásením a konaním môže byť dosť dlhá doba než sa stihne komár vyliahnúť. To však nie je našťastie náš problém. My máme problém iný. Nemáme totižto čo hlásiť!!

Jak to? A co tí komáre z neba padajú?

V našom okolí počas monitoringu neboli vo vode zistené žiadne, a ak, tak minimálne počty lariev komárov a teda sa nepristúpilo k aplikácii Bti v okolí obce Zohor. Všetky komáre, ktoré nás v lete obťažovali boli zrejme „dofúknuté“ z lokality Devínskeho jazera, kde žiaľ tento monitoring neprebíhal. Ale zase až takí „čistý“ nie sme. To, že sa nevyskytol určitý počet lariev v našom okolí, čo môže byť dôsledkom chemizácie poľnohospodárskych plôch neznamená, že sa v obci komáre neliahnu. Určite množstvo komárov, aj keď iba malé sa môže a pravdepodobne sa aj liahne v našich dvoroch. Preto si touto cestou dovoľujeme upozorniť občanov, aby vo svojich dvoroch neskladovali dlho odstátu

Člen skupiny dobrovoľne proti komárom Ivan Mackovič pri odoberaní vzoriek zo stojacej vody

vodu vo vedrách a rôznych nádobách. Tak tiež sa môžu larvy množiť aj v zanedbaných jazierkach. Aj tento rok bude prebiehať monitoring vodných plôch v okolí obce. Obec Zohor sleduje problematiku a snaží sa ju riešiť v rámci svojich kompetencií.

Jakub Badrna
člen skupiny Dobrovoľne proti komárom

Detail vzorky v ktorej sa následne hľadajú larvy komárov

Kalendárium 2021

Významné udalosti a výročia, ktoré si pripomíname v 2. polroku 2021

Rok **1881** – Obec Zohor zachvátil ničujúci požiar. Veľká časť obce vyhorela. Podobná udalosť sa zopakovala aj v roku 1882. Prebehlo 140 rokov od týchto udalostí.

Rok **1891** – Bola spustená prevádzka jednokolajovej trate Devínska Nová Ves – Zohor – Kúty. Uplynulo 130 rokov.

15. novembra **1911** bola započatá žel. preprava na úseku Zohor Záhorská Ves a 9. decembra 1911 na úseku Zohor – Plavecký Svätý Mikuláš. Bola budovaná ako spojnica Zohor – Jablonica. Uplynulo 110 rokov od ich spustenia.

Rok **1931** – Založenie včelárskeho spolku pod názvom Miestna skupina slovenského zväzu včelárov. Prvým predsedom bol zvolený rim. kat. farár Michal Valach. Včelárstvo malo v Zohore veľkú popularitu. Včelári poriadali rôzne kurzy medového pečenia, výstavy, včelárske zábavy a pod. Boli veľkým prínosom pre kultúrny život v obci. Pripomíname si 90 rokov od jeho vzniku.

September **1971** – Bola otvorená v Zohore nová škôlka. Uplynulo 50 rokov.

Rok **1986** Začiatok plynofikácie obce.

Rok **2001** detská skupina Vega a jej priaznivci založili tradíciu „Bučových slávností“. V roku 2020 sa pre pandémiu konali tieto slávnosti online. V Zohore tradícia vyrezávania dýň (bučí) trvá už 20 rokov.

Kronika obce Zohor
Foto: Zbierka Juraja Štefanoviča
Juraj Štefanovič

Spoločenská kronika

Vážení spoluobčania, keďže na základe zákona č. 18/2018 Z.z. o ochrane osobných údajov nemôžeme uverejňovať spoločenskú kroniku bez písomného súhlasu dotknutých osôb, tak len v krátkosti uvádzame aspoň kroniku obce za rok 2020. V našej obci sa v tomto roku narodilo 26 detí, zomrelo 34 občanov, na trvalý pobyt sa prihlásilo 87 nových spoluobčanov a odhlásilo sa 44 ľudí. K 31.12. má naša obec 3 436 občanov.

Matrika obce Zohor

Oznamujeme občanom, že **od 15. do 17. júna 2021** budú pracovníci Obecného úradu v Zohore vydávať v Kultúrnom dome

- platobné výmery na **daň z nehnuteľnosti** a **daň za psa**
 - poštové poukážky na **poplatok za komunálny odpad**
- Taktiež budete môcť zaplatiť:
- **cintorínsky poplatok**

Tieto poplatky bude možné platiť v hotovosti aj bankomatovou kartou.

Uvedené si budete môcť vybaviť

Utorok 15.6.2021 od 8.00 do 11.30 a od 12.30 do 18.30

Streda 16.6.2021 od 8.00 do 11.30 a od 12.30 do 17.00

Štvrtok 17.6.2021 od 8.00 do 11.30 a od 12.30 do 17.00

V týchto dňoch bude knižnica ZATVORENÁ

ZOHORSKÝ HLAS, dvojmesačník. Vydavateľ: Obecný úrad Zohor, Nám. 1. mája 1, 900 51 Zohor, IČO: 00305235. Medzinárodné štandardné číslo: ISSN 1338-0273. Evidenčné číslo tlače pridelené MK SR: EV 4004. 10. Distribuované zdarma v obci Zohor. Dátum vydania aktuálneho čísla 2/2021: 6. 5. 2021. Uzávierka pre zasielanie príspevkov do nasledujúceho čísla 3/2021: 14. 6. 2021. Šéfredaktorka: Jana Ščepánková. Zástupca: Juraj Štefanovič. Členovia redakčnej rady: Jana Cabadaiová, Juraj Mackovič, Zuzana Filipová, Eva Bodorová. Jazyková úprava: JUDr. Mariana Matulová. Kontakt: redakcia.zh@obeczohor.sk. Grafická úprava a tlač: Kníhtlač Gerthofer. Redakčná rada si vyhradzuje právo na jazykové, štylistické a predtlačové korektúry príspevkov.

Prerod starej križovatky ulíc Struhárova, Záhradná, Štúrova a Školská...

